

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร รายงานการวิจัย หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ข้อมูลจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต และแหล่งข้อมูลอื่นๆ สามารถรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพนันฟุตบอลได้ดังนี้

การพนันในสังคมไทย

การพนันมีอยู่ทั่วไปในสังคมไทย บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทยประมาณการว่า ร้อยละ 70 ของคนไทยที่เป็นผู้ใหญ่เล่นการพนันเป็นประจำ (ห่วยใต้ดิน) สำหรับรายได้ที่เกิดจากธุรกิจการพนันประเภทต่างๆ นั้น ประมาณการอย่างคร่าวๆ อาจมีมูลค่าถึงปีละ 360,000 ล้านบาทต่อปี และกิจการส่วนใหญ่เป็นการกระทำผิดกฎหมายที่มีข้อยกเว้นเพียงส่วนน้อย ได้แก่ การพนันแข่งม้าถูกกฎหมายในสนามม้า และการพนันสลากกินแบ่งรัฐบาล ดังนั้น สภาพที่เป็นอยู่จริงในสังคมไทย คือ โดยหลักการแล้วการพนันถือว่าเป็นสิ่งไม่ดี เป็นสิ่งเลวร้าย ดังนั้นจึงมีกฎหมายกำหนดให้มีการขออนุญาตเล่นการพนันได้เฉพาะบางประเภท บางประเภทห้ามมิให้มีการอนุญาตให้จัดเล่น แม้บางประเภทที่ขออนุญาตเล่นได้ก็จะมีกฎเกณฑ์เข้มงวด¹ แต่ในทางปฏิบัติผู้คนก็มีการเล่นการพนันผิดกฎหมายอย่างกว้างขวาง และการพนันผิดกฎหมายได้กลายเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้มูลค่ามหาศาล (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2543ก : 1) ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากตัวอย่างการประมาณการเศรษฐกิจนอกกฎหมายของประเทศไทย ระหว่างช่วง พ.ศ. 2536-2538 ดังตาราง 1

¹ ดูรายละเอียดพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ในภาคผนวก 2

ตาราง 1 ประมาณการเศรษฐกิจนอกกฎหมายของประเทศไทย พ.ศ. 2536 - พ.ศ. 2538

ประเภทของเศรษฐกิจนอกกฎหมาย	รายได้จากธุรกิจ หรือวงเงินที่เกี่ยวข้อง	ประมาณการรายได้ ² (มูลค่าเพิ่ม หรือ value added)
1. ยาเสพติดผ่านประเทศไทย		28 – 33
2. การค้าอาวุธสงคราม		6 – 31
3. น้ำมันเถื่อน		9
4. ค่าบริการโสเภณี		100
5. ค่าบริการนายหน้าค้าแรงงานพม่าเข้าไทย และการค้าหญิงไทยไปต่างประเทศ		5 – 7
6. การพนัน		138 – 277
6.1 หวยใต้ดิน	320	81 – 98
6.2 พนันฟุตบอล	122	12 – 16
6.3 บ่อนการพนัน	224 – 816	45 – 163
รวมประมาณการ		286 – 457

หน่วย : พันล้านบาท

ที่มา : ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2543 : 7

หมายเหตุ : มูลค่าเฉลี่ยต่อปีของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ระหว่าง พ.ศ. 2536 ถึง พ.ศ. 2538 เท่ากับ 3,637 ล้านล้านบาท มูลค่าเพิ่มจากเศรษฐกิจนอกกฎหมายคิดเป็นร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเท่ากับ 8 ถึง 13%

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่า การพนันเป็นเศรษฐกิจนอกกฎหมายที่มีขนาดใหญ่ที่สุด โดยธุรกิจการพนัน 3 ประเภทคือ หวยใต้ดิน พนันฟุตบอล และธุรกิจบ่อนคาสิโน จากการประมาณการพบว่าธุรกิจทั้ง 3 ประเภทนี้สร้างรายได้ (มูลค่าเพิ่ม หรือ value-added) ถึงปีละ 138 ถึง 277 พันล้านบาทต่อปี หรือประมาณร้อยละ 4 ถึง 8 ของมูลค่าเฉลี่ยต่อปีของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ระหว่าง พ.ศ. 2536-2538 ซึ่งในปัจจุบันมูลค่ารายได้รวมจะสูงกว่านี้

² ประมาณการรายได้ หรือมูลค่าเพิ่ม (value added) คือ รายได้ที่เกิดจากธุรกิจดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นผลกำไร ค่าจ้าง แต่ไม่รวมค่าใช้จ่าย

มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาว่าการพนันฟุตบอลน่าจะเพิ่มขึ้น เมื่อมีการแข่งขันฟุตบอลโลกในทุกๆ ครั้ง

พัฒนาการของการเล่นพนันฟุตบอลในประเทศไทย

ในยุคโลกไร้พรมแดน อดบายมุขก็เป็นสิ่งที่ไร้พรมแดนไปด้วย การพนันฟุตบอลในประเทศไทยมีมานานแล้วแต่ก็เป็นการพนันในวงแคบๆ และโยงกับการแข่งขันฟุตบอลในประเทศไทยซึ่งมีรายการแข่งขันของสโมสรต่างๆ เกือบทั้งปี แต่ไม่เป็นที่นิยมเท่าที่ควร ไม่เป็นที่แพร่หลายและมีการถ่ายทอดสดผ่านสื่อโทรทัศน์เฉพาะนัดที่เป็นการแข่งขันระหว่างประเทศ หรือระดับนานาชาติเข้าร่วมก็มีผู้นิยมติดตามเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การแข่งขันเหล่านี้ก็อาจจะมีการถ่ายทอดเฉพาะการแข่งขันในนัดสำคัญๆ เท่านั้น สาเหตุที่การแข่งขันฟุตบอลของไทยไม่เป็นที่นิยมเพราะว่านักฟุตบอลไม่มีชื่อเสียง ฝีเท้าใกล้เคียงกัน มีทีมที่เข้าร่วมแข่งกันในกลุ่มเล็กๆ เพื่อความสนุกสนานเท่านั้น ไม่ได้ถือเป็นการพนันที่จริงจังเท่าไร คนนิยมพนันกับฟุตบอลต่างประเทศมากกว่า เพราะเป็นทีมที่มีชื่อเสียง มีนักเตะฝีเท้าดีระดับโลก และที่สำคัญนักพนันเชื่อว่าการแข่งขันเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม

การแข่งขันฟุตบอลในอังกฤษเป็นที่รู้จักกันดีในประเทศไทยมานานแล้ว มีการเผยแพร่ผลการแข่งขันผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์มาตลอด ดังนั้นช่วงแรกๆ ผู้ที่ชอบกีฬาฟุตบอลจะติดตามการแข่งขันผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ การแข่งขันฟุตบอลโลกเป็นที่นิยมมาก เพราะถือว่าการแข่งขันในระดับสูงสุดของการเล่นฟุตบอล และมีการถ่ายทอดสดให้ชมทางโทรทัศน์ สำหรับการพนันในสมัยแรกๆ ก็ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย เป็นการพนันในกลุ่มตัวเองเท่านั้น ถ้าต้องการเล่นพนันอาจต้องไปเล่นในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ที่ประเทศมาเลเซีย ซึ่งการพนันฟุตบอลเป็นที่นิยมและแพร่หลายมาก่อนประเทศไทยเป็นเวลานาน

การพนันฟุตบอลในประเทศไทยเริ่มได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เมื่อระบบข่าวสารข้อมูลจากต่างประเทศเป็นที่รับรู้ และมีลักษณะที่แพร่หลายมากขึ้น โดยประเภทของฟุตบอลที่นิยมพนัน นอกจากในระดับนานาชาติคือการแข่งขันในฟุตบอลโลก การแข่งขันชิงแชมป์ยุโรป และรายการที่สำคัญอื่นๆ แล้ว ก็จะเป็นการแข่งขันฟุตบอลตามสโมสรในประเทศต่างๆ เช่น อังกฤษ อิตาลี และเยอรมัน โดยความนิยมอยู่ที่อังกฤษค่อนข้างมากกว่าประเทศอื่น เพราะในอิตาลีนั้นเชื่อว่ามาเฟียของอิตาลีมีบทบาทต่อผลการแข่งขัน ส่วนในเยอรมันนักพนันรู้สึกว่าการแข่งขันค่อนข้างเป็นไปตามความคาดหมาย จึงไม่ค่อยเป็นที่นิยมทั้งผู้เล่นและเจ้ามือ (นวลน้อย ตรีรัตน์, 2543ข : 186-187)

การพนันฟุตบอลในประเทศไทยในปัจจุบันนี้ ได้มีการพัฒนารูปแบบมาจากการพนันทายผลการแข่งขันในประเทศอังกฤษ และยังเป็นแม่แบบสำหรับหลายๆ ประเทศในการนำวิธีการพนันมาปรับให้เข้ากับประเทศของตน

การพนันประเภทการทายผลการแข่งขันในอังกฤษ

อังกฤษเป็นประเทศที่ยอมรับให้การพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลกระทำได้อย่างถูกกฎหมาย และมีการจัดการเป็นระบบมายาวนาน ทำให้รูปแบบการจัดการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลของอังกฤษ กลายเป็นแม่แบบที่หลายๆ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยนำมาใช้ในระยะเริ่มต้น แต่ด้วยเหตุที่ประเทศไทยยังถือว่าการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลเป็นเรื่องผิดกฎหมาย การพัฒนารูปแบบของไทยจึงมีลักษณะแตกต่าง และซับซ้อนกว่ารูปแบบการพนันฟุตบอลในอังกฤษ (พินิต วงษ์ยี่กุล, 2543 : 24-25)

การพนันประเภททายผลการแข่งขันฟุตบอลในอังกฤษมีวิธีการเล่นที่สำคัญ 2 รูปแบบ (นวนน้อย ตรีรัตน์, 2543ก : 219-221 ; พินิต วงษ์ยี่กุล, 2543 : 25-27) คือ

1. วิธีการพนันแบบรวมเงินรางวัล

การเล่นพนันแบบรวมเงินรางวัลเริ่มมีขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 นับตั้งแต่นักประดิษฐ์ชาวฝรั่งเศส สามารถสร้างเครื่องมือที่เรียกว่า “โทเทลไลเซเตอร์” (totalisator) ขึ้นมาเพื่อใช้จัดบันทึกการรับแทงพนันและคำนวณเงินรางวัลต่อผู้ถูกรางวัล วิธีการพนันแบบนี้จะนำเงินที่แทงพนันทั้งหมดมาจัดสรรเป็นเงินรางวัล โดยวิธีกระจายลดหลั่นตามลำดับที่ของรางวัลลงไป ซึ่งจะมีสูตรที่ตายตัว หลังจากนั้นเงินรางวัลจะถูกหารเฉลี่ยด้วยจำนวนผู้เล่นที่ชนะในแต่ละรางวัล

การเล่นพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลแบบรวมเงินรางวัลในอังกฤษ มีชื่อเรียกกันทั่วไปว่า “ฟุตบอลพูล” (football pools) ซึ่งมีบริษัทใหญ่สามบริษัทเป็นเจ้าของ คือ littlewoods, vermons และ zettors แต่ละบริษัทจะพิมพ์บัญชีรายละเอียดการแข่งขันฟุตบอลนัดสุดสัปดาห์ออกมาประมาณ 58 คู่ ส่วนใหญ่เป็นฟุตบอลพรีเมียร์ลีก และเอนส์ลีกของอังกฤษ บวกกับฟุตบอลลีกในสก๊อตแลนด์ ที่บริษัทพูลจะตกลงกับสมาคมฟุตบอลอังกฤษและสก๊อตแลนด์ไว้ล่วงหน้าว่าจะใส่คู่ไหนเข้าไปในบัญชีบ้าง และทุกบริษัทจะพิมพ์แบบฟอร์มเหมือนกันหมด แต่อัตรการต่อรองที่ให้อาจแตกต่างกันไปบ้างตามแต่ละบริษัท การเล่นพนันฟุตบอลพูลนี้เป็นการเล่นแบบผสมผสาน (combinations) การแทงฟุตบอลประเภทนี้สามารถกระทำได้ง่าย โดยสามารถขอแบบฟอร์มและพร้อมจ่ายเงินได้ที่ร้านหนังสือพิมพ์ทั่วไป ร้านหนังสือพิมพ์ที่รับแทงจะตั้งอยู่ในทุกชุมชน

หรือจะแทงโดยตรงกับบริษัทที่สามารถทำได้ โดยส่งทางไปรษณีย์พร้อมเช็คเงินพนัน (เนชั่นสุดสัปดาห์, 2541 : 10)

2. ระบบอัตราต่อรองหรือราคาคงที่

การเล่นพนันในระบบอัตราต่อรองหรือราคาคงที่ เป็นการพนันทายผลการแข่งขันที่มีมาแต่ดั้งเดิม เจ้ามือจะกำหนดอัตราต่อรองแล้วประกาศให้ลูกค้าทราบก่อนการแข่งขันจะเริ่มขึ้น โดยราคาต่อรองนี้อาจเปลี่ยนแปลงไป แต่ลูกค้าจะได้รับราคาคงที่ตามราคาที่ตกลงไว้ขณะที่แทง ถ้าชนะพนัน วิธีการเล่นพนันแบบนี้เป็นวิธีที่ง่าย สามารถเกิดขึ้นในวงของผู้เล่นจำนวนน้อยได้ และไม่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีมากนัก เพราะเครื่องมือในการประกอบกิจการมีเพียงสมุดจดบันทึกเล่มเดียวเท่านั้น จนเป็นที่มาของชื่อเรียกการเล่นพนันประเภทนี้ในภาษาอังกฤษว่า “บุ๊กเมคกิ้ง” (bookmaking) และเรียกเจ้ามือว่า “บุ๊กเมคเกอร์” (bookmaker) ทั้งนี้เนื่องจากการพนันประเภทนี้มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง เพราะเจ้ามือสามารถแพ้พนันได้ง่าย ทำให้เจ้ามือต้องพยายามลดความเสี่ยงโดยวิธีการหาทางให้ลูกค้าแทงพนันหลายๆ ทาง แต่พร้อมกับความเสี่ยงที่ลดลง เจ้ามือก็จะได้รับผลตอบแทนน้อยลงด้วย นอกจากนี้สิ่งสำคัญและเป็นเรื่องยากที่สุดในการจัดการพนันด้วยวิธีนี้ก็คือ เจ้ามือจะต้องมีความเชี่ยวชาญ หรือมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดอัตราต่อรอง ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลในอดีตผสมกับประสบการณ์เป็นอย่างมาก

สำหรับการเปลี่ยนแปลงอัตราต่อรองมักจะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ เมื่อข้อมูลเกี่ยวกับการแข่งขันเปลี่ยนแปลงไป เมื่อจำนวนความต้องการเล่นพนันในแต่ละฝ่ายของเกมการพนันเปลี่ยนแปลง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงราคาต่อรองในตลาด เนื่องจากเกิดการแข่งขันกันหาลูกค้าของผู้ประกอบการ

การเล่นพนันฟุตบอลแบบนี้จะเป็นการแทงโดยตรงที่ร้านรับพนัน ซึ่งจะมีบริษัทที่รับพนันขนาดใหญ่ระดับชาติอยู่ 3 บริษัท คือ ladbrokes, william hill และ coral และยังมีบริษัทในท้องถิ่นอีกจำนวนมากที่รับแทงพนัน (เนชั่นสุดสัปดาห์, 2541 : 10) การเล่นพนันทายผลฟุตบอลแบบอัตราต่อรองนี้ ลูกค้าอาจแทงพนันเพียงคู่เดียวหรือหลายคู่ก็ได้ เช่น พนันว่าทีมใดชนะ ทีมใดจะแพ้ หรือเสมอกัน (พินิต วงษ์ชัยกุล, 2543 : 25) และอาจมีรายละเอียดเพิ่มเติม เช่น พนันแค่ครั้งแรก (45 นาทีแรก) หรือทั้งเกมก็ได้ อาจพนันถึงประตูที่ยิงได้ เช่น พนันว่านักเตะคนใดจะยิงประตูแรกได้ก่อน โดยบริษัทรับแทงจะประกาศอัตราต่อรองให้ผู้แทงทราบ บริษัทรับพนันแต่ละแห่งจะมีผู้เชี่ยวชาญของตนเป็นคนตั้งอัตราต่อรอง แต่ส่วนใหญ่อัตราต่อรองที่ออกมาจะใกล้เคียงกัน เพราะมีมาตรฐานในการวิเคราะห์การแข่งขันที่ใกล้เคียง การแทงพนันรูปแบบนี้มีส่วนสำคัญต่อการแทงพนันฟุตบอลในประเทศไทย (นวลน้อย ตรีรัตน์, 2543ข : 187-189)

ถึงแม้จะมีรูปแบบการแทงหลายอย่าง แต่ก็มีรูปแบบมาตรฐานที่นิยมเล่นกัน 3 อัตราด้วยกัน คือ อัตราต่อรองที่ทีมเจ้าบ้านจะชนะ อัตราต่อรองที่ทีมเจ้าบ้านจะเสมอ และอัตราต่อรองที่ทีมเยือนจะชนะ

ตัวอย่างการต่อรอง

ถ้าพนันในกรณีที่คาดว่าทีมเจ้าบ้านจะชนะ 15 ต่อ 8 ก็หมายความว่า ถ้าผู้เล่นแทงทีมเจ้าบ้านชนะ จะได้เงินทั้งสิ้น 23 บาท (จากกำไร 15 บาท บวกเงินทุนอีก 8 บาท) ถ้าทีมเจ้าบ้านเสมอหรือแพ้ก็จะเสีย 8 บาท

ถ้าพนันว่าทีมเจ้าบ้านจะเสมอ 2 ต่อ 1 โดยที่ผู้พนันถือหางทีมเจ้าบ้านเสมอ 1 บาท เมื่อทีมเจ้าบ้านเสมอจะได้เงินทั้งสิ้น 3 บาท (จากกำไร 2 บาท บวกเงินทุนอีก 1 บาท) ถ้าทีมเจ้าบ้านชนะหรือแพ้ก็จะเสีย 1 บาท

ถ้าพนันว่าทีมเยือนจะชนะ 5 ต่อ 4 โดยที่ผู้พนันถือหางทีมเยือนชนะ 4 บาท เมื่อทีมเยือนชนะจะได้เงินทั้งสิ้น 9 บาท (จากกำไร 5 บาท บวกเงินทุนอีก 4 บาท) ถ้าทีมเยือนเสมอหรือแพ้ก็จะเสีย 4 บาท

อัตราต่อรองดังกล่าวข้างต้นนี้ ในปัจจุบันมีการนำเสนอผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น เว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์กีฬาหลายๆ ฉบับ โดยมีรูปแบบดังตัวอย่างในตาราง 2

ตาราง 2 ตัวอย่างอัตราต่อรองฟุตบอลยุโรปของบริษัทแล็คโบรริกส์

เจ้าบ้าน		เสมอ		ทีมเยือน
วันอังคารที่ 1 ตุลาคม 2545				
ยูฟ่า แชมเปียนส์ลีก				
11/4	โลโคโมทีฟ มอสโก	9/4	บาร์เซโลน่า	4/5
4/7	เฟเยนูร์ด	9/4	คินาโม เคียฟ	9/2
4/7	กาลาตาซาราย	9/4	คลับ บรูจ	9/2
11/4	บาเยิร์น มิวนิค	11/5	เอซี มิลาน	11/5
4/9	ลา คอรุนญ่า	13/5	ลียงส์	11/2
4/9	ยูเวนตุส	13/5	นิวกาสเซิล	11/2
7/4	มัคคาบี ไฮฟา	11/5	เลเวอร์คูเซ่น	5/4
2/7	แมนฯ ยูไนเต็ด	7/2	โอลิมเปียกอส	7/1

ตาราง 2 (ต่อ)

เจ้าบ้าน		เสมอ	ทีมเยือน	
เว็ทชิงตัน ลีคักพ รอบสอง				
อังกฤษ				
4/1	เบรนท์ฟอร์ด	5/2	มิดเดิลส์โบรว์	4/7
4/1	เกมบริดจ์ ยูไนเต็ด	5/2	ซันเดอร์แลนด์	4/7
2/9	ชาร์ลตัน	4/1	อ็อกซ์ฟอร์ด	9/1
7/2	เชสเตอร์ฟิลด์	5/2	เวสต์แฮม	8/13

ที่มา : สปอร์ตพูล, 2545 : 4.

อัตราต่อรองในลักษณะดังกล่าวข้างต้น เป็นการต่อรองที่ขึ้นอยู่กับกาแพ่ หรือชนะ หรือเสมอเท่านั้น โดยไม่มีการต่อเติม (จำนวนประตู) ซึ่งลักษณะการเล่นแบบนี้จะทำให้ลักษณะการแทงพนันค่อนข้างแคบ ซึ่งมีผลค่อนข้างมากในกรณีที่ทีมคู่แข่งมีฝีเท้าที่แตกต่างกันมาก เพราะถ้าทีมหนึ่งทีมใดมีฝีมือเหนือกว่าอีกทีมหนึ่งมาก นักพนันก็จะเล่นทางทีมนั้นอย่างเดียว ซึ่งทำให้เจ้ามือมีความเสี่ยงค่อนข้างสูง เพราะโอกาสที่ผลการแข่งขันจะออกมาต่างจากการคาดการณ์ไว้คงเกิดขึ้นได้ยาก แม้ว่าจะมีการตั้งอัตราต่อรองไว้สูงมากแล้วก็ตาม ก็คงไม่มีใครต้องการเล่นทีมรองเลย

รูปแบบการเล่นพนันฟุตบอลในประเทศไทย

จากรูปแบบการพนันฟุตบอลในอังกฤษแบบอัตราต่อรอง หรือราคาคงที่ที่เรียกว่า “บุ๊กเมกกิง” (bookmaking) นำมาสู่การพัฒนาแบบที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย ซึ่งการแทงพนันได้เปลี่ยนรูปแบบไป เพื่อกระตุ้นให้ผู้เล่นพนันต้องการเล่นพนันทีมรองบ้าง จะทำให้ความเสี่ยงของเจ้ามือน้อยลงลง คือ มีการเล่นพนันจำนวนประตูที่จะได้เสียกันแทน มีผลทำให้ความเสี่ยงเปรียบเปรียบของทีมคู่แข่งต่อการแทงพนันหมดไปด้วย (นวนน้อย ตรีรัตน์, 2543ข : 189) การปรับเปลี่ยนมาใช้วิธีนี้ ส่งผลให้มีผู้เข้ามาเล่นต่อรองกันมากขึ้นเรียกว่า “ระบบแฮนดิแคป” (handicap) มีประเทศอินโดนีเซียเป็นต้นแบบ มีการคิดอัตราต่อรองโดยยึดระบบพูลของอังกฤษเป็นอัตราพื้นฐานในการคำนวณ (เนชั่นสุดสัปดาห์, 2541 : 10) ทั้งนี้ระบบแฮนดิแคปไม่ได้นิยมเล่นพนันอยู่แต่ในประเทศไทยและอินโดนีเซียเท่านั้น ยังนิยมเล่นกันในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค

ใกล้เคียงอีกด้วย เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ฮองกง เป็นต้น โดยบริษัทรับพนันในอังกฤษจะเรียกการพนันในระบบแฮนดิแคปนี้ว่า “asian style”

การพนันฟุตบอลระบบนี้มีการเล่นพนันกันเป็นคู่ๆ การตัดสินใจว่าจะเลือกเล่นพนันเพียงคู่เดียวหรือหลายคู่ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เล่นเอง อัตราต่อรองในระบบแฮนดิแคปใช้การคำนวณราคาจากอัตราต่อรองจากระบบบู๊คมเมคกิ้งของอังกฤษที่มี 3 อัตรา และคำนวณให้เหลือเพียง 1 ราคา ในกรณีทีมที่แข่งขันมีความสามารถต่างกัน อาจทำให้ผู้เล่นพนันคาดการณ์ว่าทีมที่เป็นฝ่ายต่อจะชนะก่อนข้างแน่นอน ดังนั้นเพื่อกระตุ้นให้คนหันมาเล่นทีมรองบ้าง จึงจะทำให้เจ้ามือลดความเสี่ยงในการรับพนัน ในระบบแฮนดิแคปจึงมีการใช้การต่อแต้มจำนวนประตูได้เสียซึ่งไม่มีในระบบบู๊คมเมคกิ้ง (พินิต วงษ์ชัยกุล, 2543 : 43-44) ตัวอย่างเช่น ทีม A จะแข่งขันกับทีม B โดยทีม A เป็นทีมที่มีฝีมือเหนือกว่า เจ้ามือก็จะกำหนดแต้มต่อประตูให้ทีม B เช่น ให้ทีม A ต่อประตูให้ทีม B จำนวน 1 ประตู หรือ 1 ลูก หมายความว่า ถ้าผลการแข่งขันออกมาว่าทีม A ชนะ 1 ลูก จะถือว่าเสมอกัน ไม่มีใครได้หรือเสีย ถ้าทีม A ชนะมากกว่า 1 ลูก ฝ่ายที่เล่นหรือถือหางทีม A จะเป็นฝ่ายชนะ แต่ถ้าผลการแข่งขันออกมาเสมอกันหรือทีม B ชนะ ฝ่ายที่เล่นหรือถือหางทีม B เป็นฝ่ายชนะ เป็นต้น ทั้งนี้รูปแบบการกำหนดแต้มต่อจำนวนประตูจะมีตั้งแต่ครึ่งลูก หนึ่งลูก หนึ่งลูกครึ่ง หรืออาจเป็นการต่อแต้มแบบสองทาง เช่น ลูกควบลูกครึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับความแตกต่างของระดับฝีมือของคู่แข่งกัน รูปแบบอัตราต่อรองระบบแฮนดิแคปสามารถแสดงให้เห็นได้ดังตัวอย่างในตาราง 3

ตาราง 3 ตัวอย่างอัตราต่อรองระบบแฮนดิแคป

ลีก	เวลา	เจ้าบ้าน	แฮนดิแคป	ราคา	ทีมเยือน	ราคา
Saturday, September 28, 2002						
Premiership	12:00	Leeds	(0,+1/2)	1.800	Arsenal	2.100
Premiership	15:00	Sunderland	(0,-1/2)	2.050	Aston Villa	1.850
Premiership	15:00	Everton	(0,-1/2)	2.125	Fulham	1.775
Premiership	15:00	Man City	(0,+1/2)	1.900	Liverpool	2.000
Premiership	15:00	Bolton	(0,-1/2)	1.775	Southampton	2.125
Premiership	15:00	Chelsea	(-1/2,-1)	1.750	West Ham	2.150
Premiership	15:00	Spurs	(-1/2)	1.925	Middlesbrough	1.975
Premiership	15:00	Charlton	(+1/2,+1)	1.950	Man Utd	1.950

ตาราง 3 (ต่อ)

ลีก	เวลา	เจ้าบ้าน	แดนดิแคป	ราคา	ทีมเยือน	ราคา
Monday, September 30, 2002						
Premiership	20:00	West Bromwich	(EV)	1.925	Blackburn	1.975

ที่มา : bestsportworld.com, 2545.

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า อัตราการต่อรองในอังกฤษเป็นต้นแบบการตั้งราคาต่อรองการพนันฟุตบอลในประเทศไทย โดยช่วงแรกๆ นั้นการแทงฟุตบอลจะมีรูปแบบเหมือนที่อังกฤษทุกประการ แต่ต่อมาได้มีการพัฒนารูปแบบการต่อรองให้มีรูปแบบหลากหลายมากขึ้น กล่าวคือในเกมหนึ่งๆ ให้รูปแบบการแทงมีได้หลายอย่าง และขึ้นอยู่กับความนิยมของนักพนันที่มีต่อทีมต่างๆ ด้วย ก็ถ้าเป็นการแข่งของทีมที่คนนิยมแล้ว เช่น ทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด ลิเวอร์พูล เอซีมิลาน ดอร์ทมุนด์ เป็นต้น อัตราการต่อรองจะถูกกำหนดให้สูงกว่ามาตรฐาน เพื่อดึงดูดให้นักพนันเล่นทีมตรงข้ามมากขึ้น และป้องกันความเสี่ยงของเจ้ามือได้ถ้ามีผู้เล่นทั้ง 2 ฝ่ายในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เจ้ามือจะมีกำไรมาตรฐานอยู่แล้วที่ส่วนต่าง (margin) ของอัตราต่อรอง ซึ่งอาจถือเป็นผลตอบแทนของการจัดบริการในเรื่องการพนันฟุตบอลได้ (นวนน้อย ศรีรัตน์, 2543ข : 189-190)

ในประเทศไทยอัตราการต่อรองพื้นฐานนั้น เจ้ามือเป็นฝ่ายกำหนดออกมา โดยอาศัยข้อมูลอัตราการต่อรองในอังกฤษร่วมกับนักวิเคราะห์ในประเทศไทย เพราะการต่อรองในประเทศไทยมีการพัฒนาวิธีการเล่นที่แตกต่างไปจากอังกฤษ เพื่อให้เกมมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับนักพนันไทย โดยอัตราเริ่มเล่นในแต่ละนัดเป็นอัตราที่เจ้ามือถือหางทีมต่อ (ทีมที่มีโอกาสชนะก่อน) และให้ลูกค้าเข้ามารองหรือถือหางอีกทีมหนึ่ง เช่น อัตราต่อรองระหว่างทีม A กับทีม B เท่ากับ 3:1 และมีคนรองทีม B 10 บาท หมายความว่า ถ้าทีม A ชนะ เจ้ามือจะได้รับเงิน 10 บาท แต่ถ้าทีม A แพ้ เจ้ามือจะเสีย 30 บาท เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ลูกค้าต้องการเข้ามาถือหางทีม A นั้น ลูกค้าจะต้องเสนออัตราต่อรองที่สูงขึ้นกว่าอัตราต่อรองที่เจ้ามือเสนอมาในตอนแรก โดยอาจกล่าวได้ว่า อัตราต่อรองใหม่นี้จะสูงกว่าอัตราต่อรองเดิมประมาณร้อยละ 20 ถึง 25 เสมอ จากความคิดเห็นของผู้เล่นพนันบอลต่อคำถามว่ารู้สึกเป็นการเอาเปรียบนักเล่นพนันบอลมากไปหรือไม่ ผู้เล่นพนันบอลส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่ได้เป็นการเอาเปรียบ เพราะเจ้ามือซึ่งเป็นผู้ประกาศอัตราต่อรองก่อนนั้น ก็เสียเปรียบเหมือนกันที่ต้องประกาศอัตราต่อรอง

ทุกคู่ ในบางคู่การกำหนดอัตราต่อรองอาจจะต่ำเกินไป จึงทำให้มีผู้ที่อยากเล่นทีมต่อด้วยอัตราใหม่ ซึ่งก็เหมือนการประมูลราคาต่อรองกันนั่นเอง

ถ้าเจ้ามือไม่ต้องการมีความเสี่ยง (risk neutral) เขาจะต้องพยายามหาลูกค้ำที่เล่นทั้ง 2 ฝ่าย ในวงเงินที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน และจะได้ผลตอบแทนจากส่วนต่างของอัตราต่อรองนี้ โดยถือเป็นค่าบริการในการจัดกิจกรรม อัตราต่อรองอาจเปลี่ยนไปในแต่ละช่วงตามข่าวสารข้อมูล ที่มีเข้ามาใหม่ๆ ราคาต่อรองส่วนใหญ่จะออกก่อนการแข่งขันเริ่มประมาณ 1 ถึง 2 วัน และจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอด โดยเฉพาะในช่วง 7 ถึง 8 ชั่วโมงก่อนการแข่งขัน เพราะเจ้ามือต้องการดึงดูดการแทงพนันของลูกค้ำให้เป็นไปในทางที่เจ้ามือสามารถได้รับผลตอบแทนสูงสุดโดยรวม โดยทั่วไปเจ้ามือจะปิดการรับแทงประมาณ 1 ถึง 2 ชั่วโมงก่อนการแข่งขัน เพื่อจะได้มีเวลาตรวจสอบวงเงินที่แทงแต่ละแมตช์การแข่งขัน ถ้าพบว่ามีกรแทงในวงเงินที่สูงเกินกว่าจะรับได้ ก็จะมีการกระจายความเสี่ยง โดยการแทงไปตามโต๊ะอื่นๆ หรือส่งต่อยังต่างประเทศ (กรณีเช่นนี้ เหมือนกับการแทงหวยใต้ดิน ซึ่งเจ้ามือในท้องถิ่นจะแทงต่อไปยังเจ้ามือรายใหญ่ขึ้นไป ถ้าพบว่ามี การแทงเลขหมายหนึ่งเป็นวงเงินที่สูงมากๆ) ในกรณีที่เป็นการแทงต่อไปยังต่างประเทศ มีการสันนิษฐานว่าเจ้ามือรายนั้นจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับธนาคาร ซึ่งมีผลให้การโอนเงินไปแทงในต่างประเทศทำได้รวดเร็ว เพราะเวลาที่เหลือก่อนการแข่งขันมีไม่มากนัก ด้วยระบบการแทงฟุตบอล เช่นนี้จึงก่อให้เกิดเจ้ามือรายย่อยขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยคนรับแทงที่ไม่ต้องการเสี่ยงจะเลือกเฉพาะ การแทงที่จับคู่กัน แล้วส่งการแทงที่เหลือไปให้เจ้ามือรายใหญ่

กรณีของการพนันฟุตบอลนั้นเป็นการแทงผลการแข่งขัน ซึ่งจะออกมาเพียง 2 ทาง เท่านั้น โอกาสของการหาลูกค้ำที่แทงทั้ง 2 ด้านเป็นไปได้ง่ายกว่าการแทงหวยใต้ดิน ซึ่งการแทง ที่มีผลออกมาได้น้อยที่สุดก็ยังมีถึง 10 ทาง คือ 0 ถึง 9

อัตราต่อรองในการเล่นพนันฟุตบอลในประเทศไทยนั้น ผู้ที่อยู่ในวงการพนันฟุตบอล เรียกกันว่า “ราคาบอล” ข้อสังเกตอย่างหนึ่งของราคาบอลเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราต่อรองในประเทศอังกฤษ พบว่ามีอัตราการแข่งขันรางวัลของเจ้ามือที่สูงกว่าในอังกฤษ เพราะว่าการพนันฟุตบอลในอังกฤษอยู่ภายใต้การควบคุมตามกฎหมายทำให้เจ้ามือต้องมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นต้นทุน ในการดำเนินงานที่มากกว่ากรณีที่ผิดกฎหมาย เช่น ภาษี และค่าธรรมเนียม เป็นต้น

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2539 : 5-7, อ้างถึงใน นวลน้อย ตรีรัตน์, 2543ข : 191) ได้ทำการรวบรวมอัตราการแข่งขันที่นิยมเล่นกันในประเทศไทยไว้ 30 รูปแบบ ดังปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 รูปแบบอัตราต่อรองการพนันทายผลฟุตบอลที่นิยมเล่นในประเทศไทย

รูปแบบที่	อัตราต่อรอง ที่เจ้ามือถือหางทีมต่อ	อัตราต่อรอง ที่ลูกค้าถือหางทีมต่อ	อัตราต่อรอง เพิ่มขึ้น (%)
1	เสมอ	ต่อกลับ 5/4	25
2	เสมอ 10/9	ต่อกลับ 11/8	26.5
3	ต่อ เสมอควบครึ่งลูก ลบ5/4	ต่อกลับ เสมอควบครึ่งลูก	25
4	ต่อ เสมอควบครึ่งลูก ลบ10/9	ต่อกลับ เสมอควบครึ่งลูก บวก10/9	20
5	ต่อ เสมอควบครึ่งลูก	ต่อกลับ เสมอควบครึ่งลูก บวก5/4	25
6	ต่อ เสมอควบครึ่ง บวก10/9	ต่อกลับ เสมอควบครึ่ง บวก11/8	24
7	ต่อ ครึ่งลูก ลบ5/4	ต่อกลับ ครึ่งลูก	25
8	ต่อ ครึ่งลูก ลบ10/9	ต่อกลับ ครึ่งลูก บวก10/9	20
9	ต่อ ครึ่งลูก	ต่อกลับ ครึ่งลูก บวก5/4	25
10	ต่อ ครึ่งลูก บวก10/9	ต่อกลับ ครึ่งลูก บวก11/8	24
11	ต่อ ครึ่งควบลูก ลบ5/4	ต่อกลับ ครึ่งควบลูก	25
12	ต่อ ครึ่งควบลูก ลบ10/9	ต่อกลับ ครึ่งควบลูก บวก10/9	20
13	ต่อ ครึ่งควบลูก	ต่อกลับ ครึ่งควบลูก บวก5/4	25
14	ต่อ ครึ่งควบลูก บวก10/9	ต่อกลับ ครึ่งควบลูก บวก11/8	24
15	ต่อ หนึ่งลูก ลบ5/4	ต่อกลับ หนึ่งลูก	25
16	ต่อ หนึ่งลูก ลบ10/9	ต่อกลับ หนึ่งลูก บวก10/9	20
17	ต่อ หนึ่งลูก	ต่อกลับ หนึ่งลูก บวก5/4	25
18	ต่อ หนึ่งลูก บวก10/9	ต่อกลับ หนึ่งลูก บวก11/8	24
19	ต่อ ลูกควบลูกครึ่ง ลบ5/4	ต่อกลับ ลูกควบลูกครึ่ง	25
20	ต่อ ลูกควบลูกครึ่ง ลบ10/9	ต่อกลับ ลูกควบลูกครึ่ง บวก10/9	20
21	ต่อ ลูกควบลูกครึ่ง	ต่อกลับ ลูกควบลูกครึ่ง บวก5/4	25
22	ต่อ ลูกควบลูกครึ่ง บวก10/9	ต่อกลับ ลูกควบลูกครึ่ง บวก11/8	24
23	ต่อ ลูกครึ่ง ลบ5/4	ต่อกลับ ลูกครึ่ง	25
24	ต่อ ลูกครึ่ง ลบ10/9	ต่อกลับ ลูกครึ่ง บวก10/9	20
25	ต่อ ลูกครึ่ง	ต่อกลับ ลูกครึ่ง บวก5/4	25
26	ต่อ ลูกครึ่ง บวก10/9	ต่อกลับ ลูกครึ่ง บวก11/8	24

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รูปแบบที่	อัตราต่อรอง ที่เจ้ามือถือหางทีมต่อ	อัตราต่อรอง ที่ลูกค้าถือหางทีมต่อ	อัตราต่อรอง เพิ่มขึ้น (%)
27	ต่อ ลูกครึ่งควบสองลูก ลบ5/4	ต่อกลับ ลูกครึ่งควบสองลูก	25
28	ต่อ ลูกครึ่งควบสองลูก ลบ10/9	ต่อกลับ ลูกครึ่งควบสองลูก บวก10/9	20
29	ต่อ ลูกครึ่งควบสองลูก	ต่อกลับ ลูกครึ่งควบสองลูก บวก5/4	25
30	ต่อ ลูกครึ่งควบสองลูก บวก10/9	ต่อกลับ ลูกครึ่งควบสองลูก บวก11/8	24

ที่มา : กระแสทัศน์, 2539 : 5-7, อ้างถึงใน นวลน้อย ตรีรัตน์, 2543ข : 191

ลักษณะการเล่นพนันและโครงสร้างเครือข่ายการพนันฟุตบอลในประเทศไทย

1. ลักษณะการเล่นพนันฟุตบอลและระบบการชำระเงิน

การเล่นพนันฟุตบอลในประเทศไทยมีลักษณะสำคัญ 3 รูปแบบ โดยพิจารณาจากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่นและเจ้ามือ (พินิต วงษ์ยี่กุล, 2543 : 42-43) ได้แก่

1. เล่นกันตัวต่อตัวระหว่างคนรู้จักกัน ลักษณะการเล่นไม่มีแบบแผนที่แน่นอนตายตัว อาจเล่นพนันผลการแข่งขันตั้งแต่ก่อนเริ่มแข่งขัน พนันผลเฉพาะครึ่งหลัง พนันเฉพาะผลในช่วงการต่อเวลาพิเศษ พนันกันเฉพาะผลการยิงลูกโทษตัดสิน หรือพนันในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลการแข่งขัน เช่น พนันว่าทีมใดจะได้เข้าลูกเริ่มการแข่งขันก่อน พนันว่าทีมใดจะยิงประตูได้ก่อน พนันว่าผู้เล่นคนหนึ่งจะสามารถทำประตูได้ไหม เป็นต้น อัตราต่อรองในการพนันแบบนี้ไม่แน่นอน อาจอิงอัตราต่อรองที่โต๊ะบอลเปิดรับก็ได้ เงินเดิมพันอาจเป็นเงินหรือสิ่งของอื่นๆ เช่น การเลี้ยงอาหาร เป็นต้น

2. เล่นในกลุ่มเล็กๆ ที่รู้จัก ส่วนใหญ่มักเป็นการเล่นพนันในกลุ่มเพื่อน อาทิ เพื่อนร่วมสถาบันการศึกษา เพื่อนร่วมงาน ลักษณะการเล่นนั้นอาจเหมือนกับการเล่นพนันแบบตัวต่อตัวที่ไม่มีกติกากการเล่นที่แน่นอน หรือพัฒนาให้เป็นระบบมากขึ้นกว่านั้น ซึ่งมีได้มากมายหลายวิธี ตัวอย่างเช่น การเปิดคารับเล่นตามโต๊ะบอลหรือป๊อบบอล กลุ่มเล็กๆ บางกลุ่มอาจใช้วิธีรวมเงินพนัน คือให้ทุกคนในกลุ่มลงขันคนละ 10 บาททุกสัปดาห์ จัดทำโพลการแข่งขันทันทีในแต่ละสัปดาห์ขึ้นมาแล้วให้ทายผลในลักษณะ ชนะ เสมอ หรือแพ้ ผู้ที่ทายถูกมากที่สุดจะได้รับเงินรางวัลทั้งหมดไป และในหลายกรณีการพนันในกลุ่มเพื่อนได้พัฒนาต่อเนื่องเป็นเครือข่ายการพนัน

ที่ซับซ้อนมากขึ้น คนๆ หนึ่งในกลุ่มอาจแนะนำเพื่อนใหม่ๆ เข้ามามากขึ้น หรือบางคนอาจเห็นโอกาสที่จะทำกำไรก็ขยับฐานะขึ้นเป็นโต๊ะบอลเล็กๆ อาจเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบการพนันที่มีอยู่ในปัจจุบัน ด้วยการเสนอตัวเป็นบิวหรือนายหน้ารับพนัน หรืออาจเชื่อมต่อกับเพื่อนในต่างประเทศ เพื่อแทงพนันตามร้านรับพนันที่มีอยู่ในต่างประเทศ หรือเล่นพนันกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามเว็บไซต์ที่มีการเปิดธุรกิจรับแทงพนัน

3. เล่นผ่านเจ้ามือหรือโต๊ะบอล คือ เมื่อผู้เล่นคนหนึ่งมีความต้องการที่จะเล่นพนันฟุตบอล ก็ไปแทงพนันกับผู้ให้บริการรับแทงพนันที่เปิดราคาอัตราต่อรองไว้ มีระบบกติกาการพนันที่ชัดเจน ในบางครั้งระบบการพนันเช่นนี้ก็พัฒนาเป็นเครือข่าย คือ การเล่นพนันผ่านบิวบอลหรือนายหน้า เพื่อส่งต่อไปยังโต๊ะบอลรายใหญ่อีกต่อหนึ่ง โต๊ะบอลรายใหญ่อาจมีการเชื่อมต่อกัน หรืออาจเชื่อมต่อไปยังธุรกิจรับพนันในต่างประเทศก็ได้

ระบบการชำระเงิน ในตลาดการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอล อาจจำแนกได้เป็น 2 ระบบ (พินิต วงษ์ยี่กุล, 2543 : 48) คือ

1. ระบบเงินสด ผู้เล่นจะต้องชำระเงินก่อนการแข่งขันจะเริ่มต้นขึ้น หลังจบการแข่งขัน ถ้าผลออกมาว่าผู้เล่นเป็นฝ่ายชนะพนันก็ให้นำไปขึ้นเงินกับเจ้ามือที่รับพนัน

2. ระบบเครดิต ผู้เล่นกับเจ้ามือได้ตกลงที่จะเล่นกันก่อนการแข่งขันจะเริ่มต้นขึ้น โดยยังไม่มีการชำระเงิน หลังจบการแข่งขันถ้าผลออกมาว่าผู้เล่นเป็นฝ่ายเสีย ผู้เล่นจึงนำเงินไปชำระต่อเจ้ามือ หรือหากผู้เล่นเป็นฝ่ายได้เจ้ามือก็จะชำระเงินให้กับผู้เล่น การชำระเงินอาจใช้ระบบเงินสด หรือใช้วิธีการโอนผ่านบัญชี โดยทำการโอนผ่านระบบเอทีเอ็ม หรือผ่านระบบธนาคารในวันทำการหลังทราบผลการแข่งขัน

2. โครงสร้างเครือข่ายการพนันฟุตบอล

เนื่องจากการพนันฟุตบอลเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย เครือข่ายวงการพนันจึงต้องปิดบัง แต่อาจกล่าวได้ว่า วงพนันสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ เป็นแบบแทงตรงซึ่งมักจะเล่นในวงจำกัด ไม่ต้องใช้บริการจากสถาบันการเงินในการโอนเงิน และแบบประเภทวงกว้าง โดยมีการติดต่อผ่านทางโทรศัพท์ และจ่ายเงินโอนผ่านสถาบันการเงินเท่านั้น ในกรณีเช่นนี้เจ้ามือมีชื่อเรียกในวงการพนันว่า “บิวบอล” และลูกค้าอาจจะไม่รู้จกกันเลย การแนะนำลูกค้ารายใหม่จะผ่านการแนะนำมาจากเครือข่ายเจ้ามือรายเล็ก วงพนันฟุตบอลกระจายอยู่ทั่วไป ที่รู้จักกันอย่างเปิดเผยว่าเป็นแหล่งรับพนันฟุตบอลแหล่งใหญ่ คือ ย่านสำเพ็ง เขาวราชจักรวรรดิ วรรจักร และพาหุรัด สำหรับเจ้ามือระดับกลางและระดับย่อย มีกระจายอยู่ทั่วไปแทบ

ทุกจังหวัด นอกจากนี้พบว่าเจ้ามือในต่างจังหวัดจำนวนหนึ่งมักเป็นผู้ที่ดำเนินกิจการห่วยไต่ดินพร้อมกันไปด้วย (นวนน้อย ตรีรัตน์, 2543ข : 197-204)

การพนันฟุตบอลส่วนใหญ่แล้วเป็นการพนันในวงกว้าง ใช้สื่อทันสมัย โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือ การแทงแบบวงกว้างนี้ทำโดยเปิดบัญชีธนาคาร แล้วเอาหมายเลขบัญชีไว้กับเจ้ามือ และผู้แทงก็จะทราบหมายเลขบัญชีของเจ้ามือด้วย โดยทั่วไปเจ้ามือและลูกค้ำจะเปิดบัญชีธนาคารเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการโอนเงินจากลูกค้ำให้เจ้ามือในกรณีเสียพนัน หรือเจ้ามือโอนกลับมาให้ในกรณีได้พนัน ซึ่งมักจะกระทำในวันรุ่งขึ้นจากวันที่มีการแข่งขัน ถ้าหากเป็นช่วงสุดสัปดาห์จะทำการโอนเงินกันในวันจันทร์

จากการศึกษาเรื่อง พนันฟุตบอล การเลี้ยงโชคของชนชั้นกลาง โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวนน้อย ตรีรัตน์ (2543ข : 200-201) ได้ประมาณการจำนวนผู้เล่นพนันฟุตบอลจากการสัมภาษณ์เจ้ามือรับพนันฟุตบอล แล้วนำมาเปรียบเทียบกับสถิติรายได้ของจังหวัด และโครงสร้างของประชากร โดยที่ผู้เล่นพนันฟุตบอลจะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง จึงได้แบ่งกลุ่มผู้เล่นพนันออกเป็น 3 กลุ่มตามความเจริญของจังหวัด ได้แก่

1. ผู้เล่นที่อาศัยในกรุงเทพและปริมณฑล

2. ผู้เล่นที่อาศัยอยู่ในกลุ่มจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยในระดับปานกลาง ประกอบด้วย ตาก เชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิษณุโลก ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น นครราชสีมา เลย กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี สระบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรัง ระยอง กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี (รวม 38 จังหวัด)

3. ผู้เล่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นๆ

จากการประมาณการว่าร้อยละ 2 ของประชากรในเมืองที่มีอายุระหว่าง 15 ถึง 47 ปี ในเขตกรุงเทพและปริมณฑลจะเล่นพนันฟุตบอล คนกลุ่มนี้มีประมาณ 74,800 คน มีผู้เล่นพนันฟุตบอลในกลุ่มที่ 2 ประมาณร้อยละ 1.8 หรือประมาณ 28,200 คน และผู้เล่นประมาณร้อยละ 1.5 ในกลุ่มที่ 3 เป็นจำนวน 12,700 คน โดยรวมแล้วจะมีผู้เล่นทั่วประเทศประมาณ 115,700 คน และดัชนีอื่นๆ ที่พอจะเปรียบเทียบได้คือ ยอดขายของหนังสือพิมพ์กีฬาซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลในการเล่นพนันที่มีจำหน่ายอยู่ทั่วไป

เงินอันเป็นผลประโยชน์ที่ได้จากการพนันจะมีการกระจายไปสู่โต๊ะรับพนันขนาดที่เล็กลงมาประมาณ 4 ถึง 5 เปอร์เซ็นต์ และกระจายเป็นทอดๆ ลงมา จนในระดับหลังอาจจะได้ผลตอบแทนในส่วนนี้ไม่มากนัก โครงสร้างรายได้หลักของโต๊ะรับพนันในระดับต่างๆ มาจาก

การที่สามารถจับคู่ลูกค้าที่แทงในแต่ละฝ่ายได้ การส่งต่อหรือแทงต่อเป็นกรณีที่ไม่สามารถหาผู้เล่น ทั้ง 2 ฝ่ายได้ และไม่ต้องการรับพนันเอาไว้เอง

นอกจากนี้แล้วก็ยังมีกรณีที่ลูกค้าอาจขอให้คงอัตราต่อรองไว้ในช่วงเวลาหนึ่ง โดยจะจ่ายผลตอบแทนเพิ่มให้ ซึ่งเจ้ามือรายเล็กก็จะมีการขอให้เจ้ามือรายใหญ่คงอัตราไว้ให้เช่นเดียวกัน และจ่ายผลตอบแทนเพิ่มให้ การทำเช่นนี้ทำให้ความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงอัตราลดลง

โดยทั่วไป สาเหตุของการเปลี่ยนอัตราต่อรองของโต๊ะพนันใหญ่ ก็เพราะมีการแทงพนันในด้านใดด้านหนึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าอีกด้านหนึ่ง จึงต้องมีการเปลี่ยนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้คนเข้ามาแทงอีกด้านหนึ่ง และเพื่อที่เจ้ามือจะได้เพิ่มรายได้ของตนเองมากขึ้น เพราะไม่ต้องแทงด้านที่เหลือไปแหล่งอื่นๆ ต่อไป

ในการเล่นพนันฟุตบอลส่วนใหญ่ผู้เล่นจะเล่นหลายคู่ (การแข่งขันในแต่ละสัปดาห์จะมีเฉลี่ยประมาณ 30 คู่) โอกาสที่จะเสียหมดทุกคู่มีน้อย ผลของการแข่งขันฟุตบอลจะเป็นไปตามการวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญทั้งในประเทศและต่างประเทศประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น ดังนั้นผู้เล่นพนันจึงมีแนวโน้มที่จะแทงในวงเงินรวมทั้งหมัดค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับเงินเดือนตัวเอง แต่วงเงินที่ได้เสียนั้นไม่เท่ากับวงเงินที่แทงพนัน วงเงินที่ได้เสียกันสุทธิเป็นวงเงินที่มีการโอนจ่ายกันจริง เมื่อคำนึงถึงผลตอบแทนของการจัดการกิจกรรมการพนัน (ซึ่งเรียกกันว่าค่าน้ำ) เจ้ามือจะได้รับผลตอบแทน 10 ถึง 13 เปอร์เซ็นต์ จากวงเงินที่แทงมีช่วงเงินที่ได้เสียกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการแพร่หลายของการพนันฟุตบอลในประเทศไทย

มีหนังสือพิมพ์บางฉบับกล่าวว่า การพนันฟุตบอลเป็น “การพนันในยุคโลกาภิวัตน์” ทั้งนี้เพราะโลกที่ไร้พรมแดน อบายมุขหรือการพนันก็เป็นสิ่งที่ไร้พรมแดนด้วย หรือบางคนเรียกว่าเป็น “การพนันกลางอากาศ” กล่าวคือ เป็นการพนันที่อาศัยการสื่อสารที่ทันสมัยเป็นสิ่งสนับสนุนกระบวนการ การพนันฟุตบอลอาจกล่าวได้ว่ามีลักษณะที่แตกต่างจากการพนันอื่น ซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบันอยู่หลายประการด้วยกัน กล่าวคือ บ่อนการพนัน หวยใต้ดิน หรือหวยหุ่น นั้น เป็นการพนันผูกโยงกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในประเทศเป็นหลัก แต่การพนันฟุตบอลนั้นผูกพันกับกิจกรรมที่เกิดในต่างประเทศ ความรวดเร็ว หรือการเข้าถึงข่าวสารข้อมูล จึงถือเป็นหัวใจที่สำคัญของการพนันฟุตบอล

การพัฒนาสื่อข่าวสารข้อมูลมีความหลากหลาย และเป็นเฉพาะด้านมากขึ้น มีการผลิตสื่อใหม่ๆ เป็นจำนวนมาก เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้บริโภค มีการแตกตัวของหนังสือพิมพ์ด้านกีฬาออกมาโดยเฉพาะ แม้แต่หนังสือพิมพ์ซึ่งได้รับความนิยมอย่างเช่น เดลินิวส์ ไทยรัฐ ก็แยกหนังสือพิมพ์ออกเป็น 2 ฉบับย่อย เป็นข่าวทั่วไปและข่าวกีฬา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง

ความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการอ่านข่าวกีฬาอย่างละเอียด ทั้งข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ
ว่ามีสูง

สำหรับหนังสือพิมพ์ที่รายงานเฉพาะด้านกีฬา ก็ประสบความสำเร็จทางการตลาดเป็นอันมาก และมีการขยายตัวค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำเร็จของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ซึ่งมีการก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2525 และเป็นผู้ริเริ่มธุรกิจนี้ในยุคแรกๆ แต่เริ่มประสบความสำเร็จในยุคโลกภิวัตน์นี้เอง

ในอดีตแล้ว ข่าวกีฬาจะไม่ได้รับความสำคัญจากผู้ผลิตหนังสือพิมพ์เท่าไรนัก การรายงานข่าวจะมีความล่าช้าประมาณ 1 ถึง 2 วัน ในส่วนการแข่งขันกีฬาต่างประเทศ ยกเว้นการแข่งขันในระดับภูมิภาคที่ประเทศไทยมีส่วนเข้าร่วม หนังสือพิมพ์กีฬาเริ่มกำเนิดอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2525 โดยห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามสปอร์ต แต่เป็นการออกรายเฉพาะกิจ คือเพื่อรายงานข่าวฟุตบอลโลกที่ประเทศสเปน ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง กรกฎาคม 2525 และปิดลงเมื่อการแข่งขันฟุตบอลโลกสิ้นสุดลง แต่ในแง่ของบริษัทเองยังคงขยายกิจกรรมเกี่ยวกับการกีฬาอยู่ตลอดเวลา เช่น การให้เช่าวิดีโอการแข่งขันกีฬารอบโลก โดยเฉพาะการแข่งขันฟุตบอลยุโรป ซึ่งได้รับความนิยมมาก และในปี 2527 ได้ออกหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน กลายเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่สมบูรณ์แบบ รวบรวมข่าวกีฬาทุกประเภท

การดำเนินงานของหนังสือพิมพ์สยามกีฬา เริ่มประสบความสำเร็จในด้านยอดขาย โดยมียอดจำหน่ายสูงที่สุดในบรรดาหนังสือพิมพ์กีฬารายวัน และในช่วงที่มีการแข่งขันนัดสำคัญ หนังสือพิมพ์สยามกีฬาจะมี 2 รอบ คือรอบเช้าและรอบบ่าย สำหรับห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามสปอร์ต ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นบริษัทสยามสปอร์ตซินดิเคท ในปี 2533 มีหนังสือพิมพ์กีฬาที่อยู่ภายใต้การจัดการจำหน่าย 3 ฉบับคือ สยามกีฬารายวัน สตาร์ชอกเกอร์รายวัน และมวยสยามรายวัน บริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ถึงร้อยละ 40 ของรายรับรวมของบริษัท มียอดจำหน่าย 3 ฉบับรวมกันประมาณ 200,000 ฉบับต่อวัน โดยยอดการจำหน่ายจะสูงมากในช่วงที่มีการแข่งขันนัดสำคัญ และในปี 2539 ได้ออกหนังสือพิมพ์รายวันเพิ่มขึ้นอีก 1 ฉบับ คือสปอร์ตพูล เป็นหนังสือพิมพ์กรอบบ่าย เน้นหนักการรายงานผล และอัตราต่อรองในต่างประเทศของกีฬาประเภทต่างๆ ความสำเร็จที่สำคัญของสิ่งพิมพ์ และกิจกรรมทางด้านกีฬาที่เห็นได้ชัดก็คือ การที่บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด ได้เข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ในปลายปี 2538 (นวนน้อย ตริรัตน์, 2543ข : 204-206)

ในปี 2533 ซึ่งมีการแข่งขันฟุตบอลโลกที่ประเทศอิตาลี ก็ได้มีการเปิดตัวของหนังสือพิมพ์กีฬารายวันที่สำคัญอีกฉบับหนึ่ง คือ หนังสือพิมพ์โลกกีฬารายวันของค่ายวิบูลย์ และยังมีการเปิดตัวหนังสือพิมพ์กีฬาอื่นๆ ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมากคือ สตาร์ชอกเกอร์ ของบริษัท

สยามสปอร์ต ที่รายงานผลการแข่งขันฟุตบอลยุโรปเป็นเนื้อหาสำคัญ รวมถึงมีการให้ทัศนะ วิพากษ์วิจารณ์ผลการแข่งขัน และการคาดการณ์ผลการแข่งขันล่วงหน้าจากผู้เชี่ยวชาญ (พินิต วงษ์ชุกุล, 2543 : 35)

จากการเปิดตัวของหนังสือพิมพ์กีฬาหลายๆ ฉบับ โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นคนวัยทำงานประมาณ 60 ถึง 70 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอำนาจในการจับจ่ายใช้สอย กลุ่มเป้าหมายรอง คือ นักเรียน หรือนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่น่าสนใจ และเป็นลูกค้าที่สำคัญของหนังสือพิมพ์กีฬา คือ กลุ่มที่นิยมการเล่นพนัน ซึ่งต้องการข้อมูลจากหนังสือพิมพ์กีฬาในการตัดสินใจ ดังนั้นหนังสือพิมพ์กีฬาจึงมีส่วนวิเคราะห์อัตราต่อรองเพื่อบริการผู้ซื้อกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นตัวชี้ให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์กีฬามีส่วนสัมพันธ์สนับสนุนการพนันฟุตบอลเป็นอย่างมาก จึงเป็นเครื่องชี้ทิศทางได้ว่า การพนันฟุตบอลคงจะได้รับความนิยม และขยายตัวได้ค่อนข้างมาก (นวลน้อย ตรีรัตน์, 2543ข : 206) การเสนอบทวิเคราะห์อัตราต่อรองทางหนังสือพิมพ์ มีรูปแบบดังตัวอย่างในตาราง 5

ตาราง 5 ตัวอย่างการวิเคราะห์อัตราต่อรองที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์

คู่แข่ง	ราคาต่อรอง	คุณสมบัติ	นายสัตย์
วันอังคารที่ 1 ตุลาคม 2545			
ยูฟ่า แชมเปียนส์ลีก			
โลโคโมทีฟ มอสโก – บาร์เซโลนา	บาร์เซโลนาต่อครึ่งลูกบอล 5-4	ต่อได้	รองดีกว่า
บาเยิร์น มิวนิค – เอซีมิลาน	บาเยิร์น มิวนิคต่อเสมอควบครึ่ง	ต้องต่อ	ต่อเสียได้
ลา คอรุนญ่า – ลีงส์	ลา คอรุนญ่าต่อหนึ่งลูก	รองได้	วางลีงส์
เฟเยนูร์ด – ดินาโม เคียฟ	เฟเยนูร์ดต่อลูกบอล 5-4	ต่อได้	วางเจ้าถิ่น
กาลาตาซาราย – คลับ บรูซ	กาลาตาซารายต่อลูกบอล 10-9	ต้องต่อ	วางกาลาฯ
ยูเวนตุส – นีวคาสเซิล	ยูเวนตุสต่อลูกครึ่งบอล 5-4	ต้องต่อ	รองได้
มัคคาบี้ ไฮฟา – เลเวอร์คูเซิน	เลเวอร์คูเซินต่อครึ่งลูกบอล 5-4	ต่อได้	วางมัคคาบี้
แมนฯ ยูไนเต็ด – โอลิมเปียกอส	แมนฯ ยูไนเต็ดต่อลูกครึ่ง	ต่อผี	ต่อได้

ที่มา : สपोर्टพูล, 2545 : 3

บทวิเคราะห์ต่างๆ ในหนังสือพิมพ์กีฬา ไม่ใช่เพียงเสนอบทวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของชัยชนะ หรือพ่ายแพ้ของนักกีฬาในการแข่งขันเพียงเท่านั้น แต่เป็นบทความที่เสนอ

ข้อมูลเพื่อประกอบการวิเคราะห์ คาดการณ์ผลการแข่งขัน และอัตราต่อรอง โดยข่าวสารข้อมูลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจ แต่อัตราต่อรองที่เล่นกันจะเปลี่ยนไปอีกเมื่อใกล้การแข่งขัน ซึ่งจากสภาพของการแข่งขันที่รุนแรงของวงการหนังสือพิมพ์กีฬา ก็อาจจะมีผลทำให้หนังสือพิมพ์ต้องเลือกที่จะทำตามความต้องการของตลาด โดยการเสนอบทวิเคราะห์ อัตราต่อรองของฟุตบอลคู่ต่างๆ แม้ว่าจะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องในสังคมก็ตาม (นวนน้อย ตรีรัตน์, 2543ข : 207)

“...ครั้งหนึ่ง เทพชัย วิโนทัย ในฐานะหัวหน้าข่าวกีฬาจากค่ายเดลินิวส์ จะไม่ให้เขียนคอลัมน์อย่างนั้น เพียงแต่วิจารณ์ว่าใครจะชนะเท่านั้นก็น่าจะพอ โดยไม่ต้องเสนออัตราต่อรอง แต่ผลปรากฏว่าแฟนบอลที่เรียกร้องเข้ามา หากไม่ทำตรงนั้น คนก็ไม่อยากซื้อเท่าไรๆ จึงจำเป็นต้องมีคอลัมน์บอลเหมือนเดิม...”

(เนชั่นสุดสัปดาห์, 2541 : 11)

อย่างไรก็ตาม ก็มีหนังสือพิมพ์กีฬาบางฉบับกล่าวถึงการวิเคราะห์ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยไม่มีราคาต่อรองในประเทศไทยรวมอยู่ด้วย แต่ใช้ราคาต่อรองในต่างประเทศมาลงพิมพ์ไว้แทน ซึ่งสำหรับนักพนันแล้ว ข้อมูลเหล่านี้เพียงพอที่จะคำนวณอัตราต่อรองในประเทศไทยได้ถึงแม้จะไม่ตรงนัก เพราะเจ้ามือในประเทศไทยจะตั้งอัตราต่อรองแตกต่างกันเล็กน้อย เพื่อดึงดูดลูกค้า แต่บางฉบับก็จะมีการนำเสนอทั้งอัตราต่อรองในต่างประเทศ และอัตราต่อรองในเมืองไทยควบคู่กันไป ในด้านนักวิจารณ์วิเคราะห์บอลแล้วถือว่า อัตราต่อรองเป็นสิ่งหรือเป็นดัชนีที่ชี้ให้เห็นถึงการคาดการณ์เกี่ยวกับผลการแข่งขันได้ค่อนข้างดี ดังนั้นถึงแม้ว่าการเติบโตของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะมาจากผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ที่มีผลให้ประชาชนมีความสนใจกับกีฬามากขึ้น แต่ก็อาจกล่าวได้ในระดับหนึ่งว่า การเจริญเติบโตของหนังสือพิมพ์กีฬามีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันฟุตบอล ในลักษณะที่เป็นการสนับสนุน และส่งเสริมให้กิจกรรมการพนันฟุตบอลแพร่หลาย

การพนันกีฬาที่ขึ้นอยู่กับความนิยมของคนที่มีต่อกีฬา การขยายตัวของการถ่ายทอดกีฬา รายการสำคัญๆ ก็มีส่วนสำคัญในการทำให้การพนันฟุตบอลแพร่ขยายออกไป อาจกล่าวได้ว่าการถ่ายทอดกีฬา ไม่ว่าจะเป็นทางโทรทัศน์ เคเบิลทีวี วิทยุ กับหนังสือพิมพ์กีฬา เป็นสินค้าที่ประกอบกันนั่นเอง เพราะงานการวิเคราะห์การแข่งขันทางโทรทัศน์นั้นทำได้ไม่มากนัก เนื่องจากมีต้นทุนที่สูงมาก ส่วนเคเบิลทีวีในปัจจุบันนิยมถ่ายทอดโดยตรงมากกว่า ถ้าเป็นบทวิเคราะห์ก็ใช้บทวิเคราะห์ของต่างประเทศ

แต่อย่างไรก็ตาม การถ่ายทอดกีฬาที่ยังมีลักษณะที่ควบคุมตัวเองอยู่ในกรอบพอสมควร คือ เป็นการถ่ายทอดกีฬาเท่านั้น อาจมีการวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น (ซึ่งบทวิเคราะห์จะไม่ละเอียดเท่าหนังสือพิมพ์) แต่จะไม่มีรายละเอียดที่เด่นชัดในเรื่องของการพนันมากเท่ากับสื่อหนังสือพิมพ์ ดังนั้น การถ่ายทอดกีฬาจึงกล่าวได้ว่ามีส่วนส่งเสริมการพนันฟุตบอลโดยทางอ้อมเท่านั้น ทั้งนี้ ยกเว้นการถ่ายทอดทางวิทยุ เพราะปรากฏว่าการถ่ายทอดผลการแข่งขันก็ดี การวิเคราะห์วิจารณ์ก็ดี บ่อยครั้งที่จะมีการพูดถึงอัตราการต่อรอง ซึ่งถึงแม้ว่าผู้วิจารณ์มักจะออกตัวว่าไม่ได้ส่งเสริมการพนัน เพียงแต่รายงานให้ทราบสนุกๆ เท่านั้น แต่ก็เท่ากับเป็นการเผยแพร่การพนันฟุตบอลด้วยเช่นกัน ในปัจจุบันมีคลื่นวิทยุทั้ง AM และ FM ที่จัดรายการเกี่ยวกับกีฬาเพียงอย่างเดียว โดยผู้จัดรายการก็เป็นผู้เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์กีฬาด้วย

จึงอาจกล่าวได้ว่า กิจกรรมการพนันฟุตบอลมีลักษณะพึ่งพิง และได้ประโยชน์จากการสื่อสารมวลชน ในขณะเดียวกัน การขยายตัวของการพนันฟุตบอลก็มีผลให้กิจกรรมสื่อมวลชน ด้านกีฬาสามารถขยายตัวออกไปได้ ซึ่งทำให้เกิดการเติบโตในระบบเศรษฐกิจและการจ้างงาน การพึ่งพิงกันของกิจกรรมทั้งสองประเภทมีข้อขัดแย้งที่ว่า กิจกรรมหนึ่งถูกกฎหมายแต่อีกกิจกรรมหนึ่งผิดกฎหมาย และลักษณะของกิจกรรมที่ถูกกฎหมาย ก็มีแนวโน้มการพัฒนาในรูปแบบที่เข้าใกล้กิจกรรมที่ผิดกฎหมายมากขึ้นเป็นลำดับ (นวลน้อย ตรีรัตน์, 2543 : 207-208)

การพนันพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคม

การเล่นพนันจะส่งผลกระทบต่อตัวผู้เล่นพนันหลายประการ เช่น เกิดโรคติดการพนัน การใช้จ่ายเงินเพื่อการพนันมากเกินไป ความไม่มั่นคงของครอบครัว ครอบครัวแตกแยก อันจะนำมาสู่ปัญหาสังคมต่างๆ ตามมา เช่น การลักขโมย และพฤติกรรมอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย (วิลเลียม อาร์ เอ็ดคิงตัน, 2543 : 313) ซึ่งการเล่นพนันจัดได้ว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคมอย่างหนึ่ง

พฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐาน พฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐาน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ พฤติกรรมใดที่ไม่เป็นไปในทำนองเดียวกับพฤติกรรมของคนโดยทั่วไปหรือโดยเฉลี่ยในสังคมถือว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน และมองว่าการปฏิบัติตามบรรทัดฐานจะนำมาซึ่งความเป็นระเบียบทางสังคม ดังนั้นผู้ที่กระทำพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจึงถูกมองในเชิงลบ เพราะทำให้ระเบียบทางสังคมเสียไป (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2543 : 137) โดยบรรทัดฐานทางสังคม หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่เป็นที่คาดหวังของสังคม เป็นมาตรฐานที่สมาชิกของสังคมถูกคาดหวังให้ปฏิบัติตาม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543 : 84)

ตัวอย่างของพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่มีการพูดถึงกันมากในสังคมปัจจุบัน ได้แก่ การติดสารเสพติด การติดสุราเรื้อรัง โรคจิตโรคประสาท การฆ่าตัวตาย การค้าประเวณี การทำแท้ง พฤติกรรมรักร่วมเพศ การพนัน การข่มขืน ความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น

สาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

กลุ่มแรก สาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือการกระทำผิดเกิดจากการที่บุคคลนั้นมีความผิดปกติไปจากคนอื่นๆ ในสังคม ความผิดปกตินั้นอาจจะเป็นเพราะมีสภาพทางสรีระบางอย่างที่นำไปสู่การกระทำผิด ความผิดปกติของต่อมไร้ท่อ ความผิดปกติของโครโมโซม ความผิดปกติทางจิต การมีบุคลิกภาพที่แปรปรวน เป็นต้น

กลุ่มที่สอง พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากปัจจัยทางสังคม ไม่เกี่ยวข้องกับสภาพของปัจเจกบุคคล สามารถอธิบายได้ตามแนวคิดทางสังคมวิทยา ได้แก่

1. สภาวะไร้บรรทัดฐาน เกิดจากการที่สภาวะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมมีความสลับซับซ้อนขึ้น บรรทัดฐานที่เคยใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตได้ดีในสังคมเดิม เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงก็เริ่มที่จะไม่เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่เป็นอยู่ ในขณะเดียวกัน บรรทัดฐานใหม่ที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับกับสภาพที่เปลี่ยนไปก็ยังไม่ชัดเจน และยังไม่สามารถเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพ และมีความหมาย จนนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่างๆ ได้มาก ซึ่งจะเกิดในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. ความกดดันของโครงสร้างสังคมเป็นสาเหตุของการกระทำผิด การที่สังคมได้กำหนดค่านิยมให้สมาชิกแสวงหาความสำเร็จทางวัตถุ ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการหาเงินได้มากๆ จะได้รับเกียรติและการยกย่องทางสังคม ในขณะที่สังคมกระตุ้นให้สมาชิกทั้งหมดแสวงหาความมั่นคงทางการเงินและฐานะทางสังคมที่ดี วิธีทางที่จะไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้นมีจำกัด มีเพียงคนจำนวนน้อยที่จะได้มาซึ่งจุดมุ่งหมายนั้น ลักษณะเช่นนี้จึงเป็นการกดดันให้คนที่ไม่สามารถไปถึงจุดมุ่งหมายนั้น ตามวิธีทางที่ควรจะเป็นต้องเดินไปตามทางที่เบี่ยงเบนเพื่อพยายามให้ได้มาซึ่งจุดมุ่งหมายที่สังคมกำหนด เช่น การค้าประเวณี การคอร์รัปชันของนักการเมือง เป็นต้น

3. การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม พฤติกรรมเบี่ยงเบนเกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม เป็นเรื่องของการเรียนรู้เช่นเดียวกับการเรียนรู้พฤติกรรมอื่นๆ การเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบนนี้จะถ่ายทอดผ่านการปะทะสังสรรค์กับบุคคลที่กระทำพฤติกรรมอาชญากร โดยผ่านทาง การติดต่อสื่อสาร เช่น จากการพูดคุยหรือการพบเห็น โดยเรียนรู้ตั้งแต่เทคนิคจนถึงความเชื่อ และแรงจูงใจของการกระทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้น ส่วนการที่บุคคลใดจะเรียนรู้และปฏิบัติตามพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนนั้นมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นมีความใกล้ชิดกับผู้กระทำผิดมาก

เพียงใด ยิ่งใกล้ชิดมากก็เรียนรู้ได้มาก นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่มีการปะทะสังสรรค์ว่าสั้นหรือยาว และขึ้นอยู่กับอายุของผู้เรียนรู้ว่าอยู่ในช่วงใด ถ้าอยู่ในช่วงยังเป็นเด็กหรือวัยรุ่น การที่จะเรียนรู้และปฏิบัติตามจะเกิดขึ้นได้มากกว่าเมื่ออายุมากแล้ว

4. การตีตราทางสังคมและการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ การที่สังคมประทับตราทางลบให้แก่คนบางกลุ่มในสังคม ทำให้คนเหล่านั้นกลายเป็นผู้เบี่ยงเบน เกิดจากแนวคิดที่ว่าไม่มีพฤติกรรมใดในตัวมันเองที่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจะถูกนิยามโดยสังคม ผ่านทางการปะทะสังสรรค์ทางสังคม และจากปฏิกิริยาของคนในสังคมที่มีต่อพฤติกรรมนั้นๆ เมื่อสังคมตีตราว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนแล้ว สังคมจะลดค่าผู้ที่มีพฤติกรรมนั้นๆ โดยการตราหน้า เช่น พวกกระเทย คนบ้า จี๊ยา คนคิดการพนัน คนขี้คุกขี้ตาราง เป็นต้น และจะถือว่าบุคคลเหล่านั้นอยู่ในสถานภาพที่ต่ำกว่าคนอื่นๆ ในสังคม การที่สังคมทำเช่นนี้ทำให้ผู้ที่ถูกตีตรามีปฏิกิริยาโต้ตอบทางลบต่อผู้สร้างกฎเกณฑ์และผู้บังคับใช้กฎเกณฑ์ เป็นการผลักดันให้คนเหล่านั้นมีสภาพกลายเป็นคนนอกคอกมากขึ้น และอาจนำไปสู่การเกิดวัฒนธรรมย่อยที่เบี่ยงเบนได้

การเรียนรู้พฤติกรรมการเล่นพนัน

การพนันมีอยู่ทั่วไปในสังคมไทย บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทยประมาณการว่าร้อยละ 70 ของคนไทยที่เป็นผู้ใหญ่เล่นการพนันเป็นประจำนั่นคือ หวยใต้ดิน (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2543ก : 1) ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย แต่ประชาชนจำนวนมากกลับเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวเป็นประจำ หรือแม้แต่ศาลากินแบ่งรัฐบาลที่ถูกกฎหมาย อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงระดับการยอมรับของสังคมที่มีต่อการเล่นการพนัน การพนันหวยแบบต่างๆ เกิดขึ้นมาเป็นเวลากว่าร้อยปี จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย ไม่ว่าจะเศรษฐกิจจะวิกฤติหรือเฟื่องฟู คนไทยก็นิยมเล่นการพนัน จนการพนันกลายเป็นโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมไทย ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ (สังคีต พิริยะรังสรรค์, 2543ก : 91 ; เติลนิวัต, 2546 : 15)

วัฒนธรรม คือ พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ มีการถ่ายทอดทางสังคมไปยังสมาชิกคนอื่นๆ ในสังคม และจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ทั้งแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว โดยผ่านสื่อกลางที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ เช่น การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน เป็นต้น (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543 : 27-28)

การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ หรือการฝึกหัด และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นควรเปลี่ยนไปอย่างค่อนข้างมั่นคงถาวร ในทางที่เหมาะสมหรืออาจจะไม่เหมาะสม (อัจฉรา ธรรมภรณ์, 2531 : 2) โดยมีลักษณะสำคัญ 3 ประการด้วยกัน (จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2532 : 69-70) คือ

1. การเรียนรู้ให้ผลในแง่ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม พฤติกรรมที่แสดงออกหรือเป็นอยู่จะเปลี่ยนแปลงไปเมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ โดยที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นอาจจะเป็นไปในทางที่ดีขึ้น หรือแย่กว่าเดิมก็ได้

2. การเรียนรู้เป็นผลของประสบการณ์ หรือการฝึกฝนซ้ำซาก ถ้าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดเป็นผลจากขบวนการเจริญเติบโต วุฒิภาวะ หรืออิทธิพลของสารเคมีในร่างกาย หรือความบกพร่องของร่างกาย ไม่ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้

3. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงในลักษณะค่อนข้างถาวร ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาสั้นๆ หรือชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น

กระบวนการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ที่มนุษย์ถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งนั้น เรียกว่า การขัดเกลาทางสังคม (socialization) ซึ่งหมายถึง กระบวนการทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ ได้เรียนรู้คุณค่า กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของกลุ่มหนึ่งๆ กำหนดหรือวางไว้เพื่อเป็นแบบแผนของการปฏิบัติต่อกัน และให้บุคคลได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง (สุพัตรา สุภาพ, 2541: 48)

วิธีการขัดเกลาทางสังคม (สุพัตรา สุภาพ, 2541: 50-51) จะออกมาในรูปของ

1. การขัดเกลาโดยตรง เป็นการขัดเกลาที่ต้องการให้บุคคลปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของกลุ่มสังคมนั้นกำหนดไว้ เป็นการบอกว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรกระทำ อะไรผิดอะไรถูก เป็นการชี้ทางและแนะแนวทางในการปฏิบัติต่อบุคคลอย่างจริงจังและเจตนา เพื่อให้บุคคลสามารถวางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์หนึ่งๆ การขัดเกลาโดยตรงจะพบได้เสมอในหมู่ครอบครัว โรงเรียน วัด เป็นต้น เช่น ถ้าหากเป็นครอบครัวก็จะอบรมลูกในรูปของการบอกเล่า สั่งสอน ชมเชย คุกคาม เป็นต้น

2. การขัดเกลาโดยอ้อม เป็นการอบรมที่ไม่ได้บอกกันโดยตรง บุคคลจะได้รับประสบการณ์จากการสังเกต หรือเรียนรู้จากการกระทำของผู้อื่น เช่น ในกรณีที่พ่อแม่ชอบใช้คำหยาบ เด็กบางคนก็ใช้คำหยาบด้วย ทั้งๆ ที่พ่อแม่ไม่ต้องการให้เด็กพูดเช่นนั้น เช่น บางครอบครัว หรือครอบครัวที่พ่อแม่มีฐานะยากจนมักจะพูดจาหยาบคาย ชอบด่าทอ เด็กมักจะด่าแก่งตามไปด้วย หรือในกลุ่มเพื่อน เด็กมักชอบเลียนแบบการกระทำของเพื่อน เช่น ถ้าต้องการเล่นกับเพื่อนก็ต้องรู้จักผ่อนปรนเข้าหากัน ถ้าใครไม่เคารพกฎเกณฑ์ของกลุ่ม กลุ่มก็จะแสดงท่าทีรังเกียจ ไม่ยอมให้เข้ามาร่วมในกลุ่ม เป็นต้น

ตัวแทนของการขัดเกลาทางสังคมมี 6 กลุ่ม (สุพัตรา สุภาพ, 2537: 42-44) ได้แก่

1. ครอบครัว เป็นสถาบันพื้นฐานที่ขัดเกลามนุษย์ให้รู้ว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ หรืออะไรถูกอะไรผิด เป็นต้น เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่ออารมณ์ ทัศนคติ และความประพฤติของแต่ละบุคคลเป็นอย่างยิ่ง

2. กลุ่มเพื่อน เป็นกลุ่มที่มีระดับอายุใกล้เคียงกัน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อทัศนคติของแต่ละบุคคลเป็นอย่างยิ่ง เป็นกลุ่มที่มีรสนิยมใกล้เคียงกันในหลายๆ ด้าน เช่น ความคิด การแต่งกาย พฤติกรรม หรือแบบของการแสดงออก เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. โรงเรียน เป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้ แนวความคิด วิชาการต่างๆ เป็นสถานที่ขัดเกลาแก่เด็ก ตลอดจนเป็นสถานที่พบปะสมาคมกับเพื่อนในวัยเดียวกัน โรงเรียนเป็นสถานที่หล่อหลอมทัศนคติ นิสัย ระเบียบสังคมต่างๆ ทำให้เด็กได้รับคุณค่าและความรู้บางอย่าง ทั้งแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว

4. กลุ่มอาชีพ เป็นกลุ่มอาชีพต่างๆ ในสังคม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีคุณค่าหรือกฎระเบียบแตกต่างกันไปตามอาชีพของตน

5. ตัวแทนทางศาสนา เป็นตัวแทนที่ขัดเกลาคนหรือแนะแนวทางให้กับผู้ที่เลื่อมใสในศาสนาได้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นแนวทางของประเพณีปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต

6. สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ เป็นต้น มีส่วนในการขัดเกลาทางสังคมในด้านความคิด ความเชื่อ แบบของความประพฤติ ฯลฯ ผ่านข้อมูลที่นำเสนอทั้งในรูปแบบของบันเทิง ข่าวสาร ความรู้ต่างๆ

การเรียนรู้จากการเลียนแบบ นับได้ว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางขึ้น พฤติกรรมของมนุษย์หลายอย่างเกิดขึ้นมาโดยที่มนุษย์ไม่ได้มีประสบการณ์ตรงเลย แต่มนุษย์สังเกตเห็นและเลียนแบบจากตัวแบบ หรือผู้อื่นกระทำ (ประเทือง ภูมิภัทราคม, 2540 : 40) เด็กจะเลียนแบบบิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดูตนมากที่สุด เพราะเป็นคนใกล้ชิดกับตนทำให้เกิดการจดจำและเลียนแบบพฤติกรรมตามผู้เลี้ยงดู นอกจากนั้นเด็กอาจจะเลียนแบบคนอื่นๆ ในสังคมด้วย เช่น เพื่อนบ้าน หรือเพื่อนที่โรงเรียน หรือกลุ่มเด็กอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน (จรรยา สุวรรณทัต, 2521 : 11-14) การกระทำของผู้ที่ถูกเลียนแบบ หรือตัวแบบ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ที่เลียนแบบใน 3 ลักษณะ (อัจฉรา ธรรมาภรณ์, 2531 : 92) คือ

1. การเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ การดูตัวแบบมีอิทธิพลในการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ โดยผู้สังเกตสามารถเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จากการสังเกตการกระทำของตัวแบบแล้วทำตาม หรือเลียนแบบ

2. การส่งเสริมพฤติกรรมเก่าให้แสดงออกมามากขึ้น การควบคุมแบบมีอิทธิพลต่อการแสดงออกถึงพฤติกรรมเก่าบางอย่างที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วแต่ไม่ได้แสดงออกมามากนัก ให้แสดงออกมามากขึ้น

3. การเก็บฟังพฤติกรรมให้แสดงออกมาน้อยลง การควบคุมแบบที่มีพฤติกรรมตรงข้ามกับพฤติกรรมของผู้เรียนอาจทำให้เกิดการกด หรือเก็บฟังพฤติกรรมให้แสดงออกมาน้อยลงได้

พฤติกรรมการเล่นพนันเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ทางสังคมด้วยเช่นกัน การเล่นการพนันนั้นจะก่อให้เกิดความตื่นเต้น เป็นสันตนาการ ผู้ที่เล่นพนันจะมีการเรียนรู้ในการสร้างนิสัยการพนัน เช่น มีโอกาสเล่นการพนันตั้งแต่อายุยังน้อย เช่น เล่นการพนันกันภายในครอบครัว หรือระหว่างเพื่อน เมื่อเริ่มมีรายได้จากการพนัน และมีโอกาสเล่นบ่อยๆ จะทำให้เกิดความกล้าเสี่ยง จนกลายเป็นนิสัยเล่นการพนัน (สุรศักดิ์ หลาบมาลา, 2530 : 51)

จากการศึกษาเรื่อง อุตสาหกรรมการเล่นฟุตบอลในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพินิต วงษ์ขี้กุล (2543 : 67) พบว่า จุดเริ่มต้นในการเล่นการพนันฟุตบอลของผู้เล่นพนัน มีเหตุผลมาจากสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ อันได้แก่ เพื่อน คนรู้จัก และสื่อมวลชน เป็นสิ่งแวดล้อมที่ได้ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมให้ผู้เล่นพนันหันมาเล่นพนันฟุตบอล

การเล่นการพนันมาก จนเป็นโรคติดการพนันนั้น มักจะมีแรงกระตุ้นสองประการ คือ เล่นการพนันเพื่อลดความเครียด และเล่นการพนันเพื่อลบความเซ็ง ความเปล่าเปลี่ยว และความซึมเศร้า การเป็นโรคการพนันนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะเล่นการพนัน เช่น สถานที่เล่นการพนัน ยังมีโอกาสเล่นมากคนก็จะติดการพนันมาก ดังนั้นการป้องกันหรือลดจำนวนคนเป็นโรคการพนันกระทำได้โดยการลดสถานที่และโอกาสเล่นการพนัน และให้การศึกษาแก่เยาวชนเกี่ยวกับอันตรายของการเล่นการพนัน (สุรศักดิ์ หลาบมาลา, 2530 : 51) ซึ่งเป็นการควบคุมการพนันผ่านกระบวนการทางสังคมและการศึกษา ควบคู่ไปกับกระบวนการทางกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ผลกระทบจากการพนันฟุตบอล

การพนันฟุตบอลก่อให้เกิดปัญหา และผลกระทบต่างๆ ตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ปัญหาการติดการพนัน เป็นต้น

1. ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการพนันฟุตบอล

การพนันสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจได้ในหลายกรณี เช่น การที่ผู้เล่นพนันฟุตบอลบางส่วน เล่นการพนันฟุตบอลเพราะชอบฟุตบอลและเพื่อให้เชียร์บอลได้สนุก หากใน

ต่างประเทศมีการแข่งขันฟุตบอลในช่วงกลางสัปดาห์ ซึ่งเวลาแข่งขันในท้องถิ่นจะตรงกับเวลาในประเทศไทยประมาณ 2.00 น. ผู้เล่นพนันฟุตบอลต้องอดนอนเพื่อเชียร์ฟุตบอลคู่ที่ตัวเองเล่นพนัน ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพของการทำงานในเวลาปกติของผู้เล่นพนันลดลง เมื่อประสิทธิภาพของการทำงานลดลง ก็จะส่งผลต่อความสามารถในการผลิตขององค์กรที่ผู้เล่นคนนั้นสังกัดอยู่ด้วย นอกจากนี้ ในบางกรณี เช่น การที่ผู้เล่นบางคนเป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเงิน หรือทรัพย์สินของผู้อื่น เช่น พนักงานธนาคาร หากผู้เล่นผู้นั้นเป็นหนี้สินจากการพนัน อาจทำให้มีแนวโน้มในการทำความผิดต่อทรัพย์สินของผู้อื่น เช่น การยักยอกเงินในบัญชี เป็นต้น (พินิต วงษ์ยี่กุล, 2543 : 52)

ผลกระทบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการพนันฟุตบอลที่ผิดกฎหมาย คือ การขยายตัวเข้าไปสู่เยาวชน และการพนันในระบบเครดิต เป็นผลกระทบค่อนข้างมากต่อการสร้างภาระหนี้สินให้กับผู้เล่น และอาจจะตามมาด้วยปัญหาอาชญากรรม นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ จากการที่เจ้ามือบางส่วนส่งผ่านการแทงไปยังร้านรับพนันในต่างประเทศ และการรุกเข้ามาของการพนันโดยผ่านอินเทอร์เน็ต มีผลในการดึงผู้เล่นบางส่วนให้เล่นพนันฟุตบอลโดยตรงกับร้านรับพนันของต่างประเทศ การปราบปรามเป็นไปอย่างยากลำบาก และต้องใช้ทรัพยากรบุคคลและเครื่องมือค่อนข้างมาก (นวลน้อย ตริรัตน์, 2543ก : 268)

2. ผลกระทบทางสังคมจากการพนันฟุตบอล

ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นกับผู้ที่เล่นการพนัน ได้แก่ โรคติดการพนัน (problem gambling) หรือการเล่นการพนันที่มากจนเกินไป (excessive gambling) (วิลเลียม อาร์ เอ็ดดิงตัน, 2543 : 313) โรคติดการพนันถือว่าการเจ็บป่วยทางจิต (mental disease) มีลักษณะสำคัญ 3 ประการของผู้ติดการพนัน คือ 1) ขาดความสามารถ และไม่เต็มใจที่จะยอมรับความเป็นจริง 2) ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ และ 3) ขาดวุฒิภาวะ (กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2543 : 154)

ผู้ที่เล่นการพนันบางคนมีการใช้จ่ายเงินเพื่อการพนันมากจนเกินไป ทำให้เกิดความไม่มั่นคงของครอบครัว ครอบครัวแตกแยก หรือสร้างปัญหาให้แก่ครอบครัว นำไปสู่ปัญหาทางการเงิน และปัญหาการล้มละลาย ท้ายที่สุดทำให้มีการเพิ่มขึ้นของโจรขโมย การฉ้อโกง และพฤติกรรมอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย (วิลเลียม อาร์ เอ็ดดิงตัน, 2543 : 313)

กลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา เป็นกลุ่มผู้เล่นพนันฟุตบอลอีกกลุ่มหนึ่งที่กำลังเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นกลุ่มคนที่มีการศึกษาและจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศต่อไปในอนาคต หากมีการเล่นพนันจนเกิดปัญหาติดการพนัน อาจทำให้ผู้เล่นพนันบางรายที่เสียพนันและไม่มีเงินจ่ายต้องไปทำธุรกิจผิดกฎหมาย ตัวอย่างเช่น การค้ายาบ้า หรือขายบริการทางเพศ

หรือในบางรายที่ไม่สามารถหาเงินมาใช้หนี้แก๊สโตะบอล หรือผู้ที่เล่นพนันด้วยได้ ก็อาจจะถูกขู่กรรโชก ทำร้ายร่างกาย หรือรุนแรงจนถึงขั้นฆาตกรรม กลายเป็นปัญหาอาชญากรรมของสังคมในท้ายที่สุด (kapook.com, 2544)

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 กับปัญหาการพนันฟุตบอล

ปัจจุบันการควบคุมการพนันฟุตบอลในประเทศไทย เป็นการควบคุมโดยห้ามมิให้มีการเล่นพนันฟุตบอล โดยเห็นว่าการพนันฟุตบอลเป็นกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478¹ ซึ่งเป็นกฎหมายควบคุมการเล่นพนันในปัจจุบัน พบว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มุ่งหวังที่จะปราบปรามการพนันอย่างเด็ดขาด เพราะถึงแม้จะมีข้อห้ามในการเล่นพนันหลายชนิด แต่กฎหมายฉบับนี้ก็ยังอนุญาตให้มีการเล่นการพนันบางประเภทได้ชั่วคราว โดยเฉพาะการให้อำนาจกับเจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้ออกใบอนุญาต และได้มีการกำหนดให้มีค่าธรรมเนียม สถานที่ เวลา ของการเล่นพนันอย่างชัดเจน (พินิต วงษ์ยี่กุล, 2543 : 52-54)

และเนื่องจากการที่กฎหมายฉบับนี้ ไม่ได้มุ่งปราบปรามการเล่นพนันอย่างเด็ดขาด ส่งผลให้เกิดมุมมองว่า กฎหมายฉบับนี้ยังคงอนุญาตให้มีการเล่นพนันได้ ถึงแม้ว่าจะมีการห้ามเป็นส่วนใหญ่ก็ตาม ประกอบกับการที่เจ้าพนักงานของรัฐมีอำนาจในการออกใบอนุญาต การทำความผิดจึงไม่ใช่เรื่องของการเล่นพนัน แต่อยู่ที่การฝ่าฝืนกฎระเบียบข้อห้ามของกฎหมายมากกว่า ทำให้ภาพของการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้มีความไม่ชัดเจน และไม่รัดกุมเพียงพอ อาจกล่าวได้ว่าเมื่อการบังคับใช้กฎหมายไม่ชัดเจนและไม่รัดกุม ก็เป็นธรรมดาที่การฝ่าฝืนจะเกิดขึ้นได้ง่าย

เมื่อประมวลปัญหาจากประเด็นทางกฎหมายและการปราบปราม ปัญหาสำคัญที่สุดในเรื่องก็คือ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าความผิดเกี่ยวกับการพนันฟุตบอลนั้น ไม่มีกำหนดไว้ในตัวบทกฎหมาย ทั้งในบัญชี ก และบัญชี ข ซึ่งทางตำรวจได้ปรับใช้ตามมาตรา 4 ทวิ ตามพระราชบัญญัติการพนัน ว่าด้วยการเล่นอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายการเล่นพนันตามบัญชี ข มีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท อย่างไรก็ตาม ศาลบางแห่งได้ปรับใช้ตามโทษความผิดของการเล่นพนันในบัญชี ก ซึ่งมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือโทษจำคุกน้อย ซึ่งถือเป็นการปรับข้อกฎหมายที่ไม่เหมือนกัน ส่งผลให้การลงโทษต่างกัน ทั้งๆ ที่เป็นการกระทำความผิดในเรื่องเดียวกัน ได้กลายเป็นปัญหาในกระบวนการยุติธรรมอีกชั้นหนึ่ง

ทั้งที่ความเป็นจริง เจ้าหน้าที่อาจอนุญาตให้มีการเล่นพนันฟุตบอลได้ หากมีการตีความว่า การพนันฟุตบอลเป็นการพนันในลักษณะเดียวกับการเล่นพนัน “บู้กเมกิง” ตามที่ระบุ

¹ ดูรายละเอียดพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ในภาคผนวก 2

ไว้ในบัญชี ข แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตรประจำท้องที่ซึ่งดำรงตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป สามารถออกใบอนุญาตให้มีการเล่นพนันชนิดดังกล่าวได้ โดยอนุญาตให้เล่นระหว่างเวลา 12.00-20.00 น. ของแต่ละวัน อันจะส่งผลให้รัฐสามารถเรียกเก็บภาษีจากการเล่นพนันได้ร้อยละ 10 จากยอดรายรับซึ่งหักรายจ่ายแล้ว และยังสามารถรับค่าธรรมเนียมจากการออกใบอนุญาตวันละ 5,000 บาท

การเปิดให้มีการพนันถูกกฎหมาย อาจเป็นทางออกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเล่นพนัน เช่นเดียวกับในหลายๆ ประเทศ ตัวอย่างเช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ฮองกง เวียดนาม พม่า กัมพูชา ฯลฯ ประเทศเหล่านี้ถือว่าการพนันเป็นเรื่องชอบด้วยกฎหมาย ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกฎหมาย ซึ่งจะมีผลดีหลายด้าน เช่น

- รัฐบาลจะมีรายได้จากภาษีเพิ่มมากขึ้น
- ช่วยประหยัดงบประมาณในการปราบปรามผู้กระทำความผิดในเรื่องลักลอบเล่นการพนันและความผิดต่อเนื่อง เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถที่จะเข้าไปดูแลและควบคุมได้ง่าย ในเวลาเดียวกันเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีเวลาไปทำงานอื่นๆ ได้มากขึ้น เพราะไม่ต้องเสียเวลาไปกับการไล่จับผู้ที่เล่นการพนัน

- ช่วยลดปัญหาการคอร์รัปชัน เพราะเป็นธรรมดาที่ธุรกิจผิดกฎหมายจะต้องมีการให้สินบนกับเจ้าพนักงานมากกว่าธุรกิจถูกกฎหมาย

- ป้องกัน หรือลดการขนเงินออกไปเล่นการพนันนอกประเทศ ของนักพนันชาวไทย ไม่ว่าจะเป็นที่ กัมพูชา พม่า ฮองกง ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฯลฯ

- ป้องกันการนำเงินที่ได้มาจากการพนันผิดกฎหมายไปสู่กระบวนการฟอกเงิน

จากการพิจารณาถึงความเหมาะสมของกฎหมายที่ใช้ควบคุมการพนันที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน งามอง ออจ ชัยเพชรโยธิน (2541) ได้ศึกษาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายการพนัน ศึกษากรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอล พบว่า พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการพนัน ยังมีช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งปัญหาสำคัญเกิดจากตัวบทกฎหมายและองค์กักรที่บังคับใช้กฎหมาย แนวทางในการแก้ไขปัญหาข้อกฎหมาย คือ เสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 โดยเพิ่มฐานความผิดการพนันผลการแข่งขันฟุตบอล ไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และเพิ่มอัตราโทษให้ได้สัดส่วนกับความผิด พร้อมทั้งปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย และระเบียบเรื่องการค้น และมาตรการพิเศษบางอย่าง เช่น การดักฟังโทรศัพท์ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และบัญญัติให้เงินที่ได้เกี่ยวกับความผิดการพนัน อยู่ในกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อควบคุมธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพนัน และปัญหาเครือข่ายการพนัน

ฟุตบอลข้ามชาตินั้น รัฐบาลจะต้องขอความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาไปยังรัฐที่มีเครือข่ายการพนันผิดกฎหมายเชื่อมโยงกับประเทศไทย ปัญหาที่เกิดจากองค์กรที่ใช้บังคับกฎหมาย รัฐควรดำเนินนโยบายที่เหมาะสม พร้อมทั้งพัฒนาองค์กรดังกล่าวให้สามารถปราบปรามเครือข่ายการพนันผิดกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นโยบายการเปิดให้มีการพนันฟุตบอลอย่างถูกกฎหมาย

ปัญหาการเล่นพนันฟุตบอล รวมทั้งการลักลอบเล่นการพนันชนิดต่างๆ เป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจจากผู้คนในหลากหลายสาขาอาชีพ ในการร่วมกันพูดคุย อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงแนวทางในการจัดการ และแก้ไขปัญหาดังกล่าว

แนวทางสำหรับการจัดการเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพนัน สามารถดำเนินการได้ใน 2 แนวทางหลัก (สังคีต พิริยะรังสรรค์, 2543ก : 90) คือ

แนวทางแรก ได้แก่ การทำให้การพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย และปราบปรามอย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าของและผู้เล่นการพนันมีโทษโดยการปรับและจำคุก

แนวทางที่สอง ได้แก่ การทำให้การพนันถูกกฎหมาย เป็นการยอมรับว่าการปราบปรามการพนันเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการปราบปรามสูง การทำให้การพนันเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย เป็นการเปิดโอกาสให้รัฐบาลสามารถกำหนด ควบคุมรูปแบบการพนัน และสามารถนำรายได้บางส่วนมาใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ ตัวอย่างของประเทศที่จัดให้มีการพนันอย่างถูกกฎหมาย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ฮองกง เกาหลีใต้ เวียดนาม และพม่า ซึ่งรัฐบาลของประเทศเหล่านี้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการปราบปรามการพนันและมีรายรับเพิ่มมากขึ้น ดำรงและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามมีเวลาในการจัดการภารกิจในด้านอื่นๆ ได้มากขึ้น

จากการศึกษาเรื่อง การพนันกับนโยบายสาธารณะ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังคีต พิริยะรังสรรค์ (2543ก : 96-98) ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเปิดให้มีการพนันฟุตบอลอย่างถูกกฎหมาย พบว่า ผู้ชายมีแนวโน้มสนับสนุนการทำให้การพนันฟุตบอลถูกกฎหมาย ในขณะที่ผู้หญิงคัดค้าน

ผู้ที่ให้ความสนับสนุนการทำการพนันฟุตบอลให้ถูกกฎหมาย ส่วนใหญ่ประกอบด้วย ข้าราชการ นักวิชาการ นักธุรกิจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้พิพากษา และนักการเงิน การธนาคาร ได้ให้เหตุผลว่า ในเมื่อรัฐบาลไม่สามารถห้ามปรามคนจากการเล่นพนัน รัฐบาลควร จะทำการพนันให้ถูกกฎหมาย เพื่อการควบคุมที่ดีกว่าในปัจจุบัน สามารถที่จะควบคุมอายุของผู้เล่นพนันได้ และทำให้มีการเก็บรายได้จากบ่อน สามารถนำไปใช้ในการสังคมสงเคราะห์ หรือ

เพื่อสนับสนุนการกีฬา ซึ่งเป็นประโยชน์มากกว่าเงินสินบนที่จ่ายให้กับตำรวจ นักการเมือง และผู้มีอิทธิพลที่ให้ความคุ้มครอง การอนุญาตให้การพนันฟุตบอลดำเนินเป็นธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย จะเป็นการโอนเงินจากเศรษฐกิจนอกระบบเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ

ผู้คัดค้านเรื่องการทำการพนันฟุตบอลที่ถูกกฎหมาย ได้แก่ นักกฎหมาย นักพัฒนาองค์กรเอกชน อาชีพค้าขาย และลูกจ้าง เชื่อว่าการกีฬาควรที่จะเกิดขึ้นเพื่อกีฬาอย่างเดียว ไม่ใช่เพื่อการพนัน การสนับสนุนการพนันฟุตบอลจะกระตุ้นให้มีการเล่นพนันในกรณีของกีฬาอื่นๆ เข้าไปด้วย ส่งผลกระทบต่อเยาวชนและสังคม ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม และยังขัดต่อหลักพระพุทธศาสนาอีกด้วย

นโยบายเกี่ยวกับการพนัน มีทั้งผู้ที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยต่อการเปิดให้มีการพนันอย่างถูกกฎหมาย โดยผู้ที่สนับสนุนทำการพนันที่ถูกกฎหมายให้เหตุผลจากแง่มุมของผู้ที่มองโลกจากความเป็นจริง และต้องการเห็นผลในทางปฏิบัติที่สมจริง มองว่าการพนันในสังคมไทยมีอยู่ทั่วไปอยู่แล้ว และการควบคุมไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ การทำการพนันให้เป็นธุรกิจถูกกฎหมายจะส่งผลให้รัฐบาลเก็บภาษีการพนัน และได้รับรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อกิจการด้านสวัสดิการทางสังคม และเพื่อประโยชน์อื่นๆ ได้ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2543ก : 7)

การเปิดให้มีการพนันอย่างถูกกฎหมาย ก่อให้เกิดผลตามมาหลายประการ (กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2543 : 113-117) ได้แก่

1. ภาษีรายได้ (taxes) รัฐจะมีรายได้ในรูปแบบของภาษีจากการอนุญาตให้มีการพนันอย่างถูกกฎหมายใน 2 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบแรก ภาษีทางตรง (direct revenues) ที่เก็บจากธุรกิจการพนันโดยตรง ซึ่งอาจคำนวณเป็นสัดส่วนจากผลกำไรของผู้ประกอบการทั้งหลาย

รูปแบบที่สอง ภาษีทางอ้อม (indirect revenues) ซึ่งอยู่ในรูปของภาษีต่างๆ เช่น ภาษีรายได้ ภาษีทรัพย์สิน และค่าธรรมเนียมการพนัน เป็นต้น

2. โครงสร้างพื้นฐาน (infrastructures) การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน อาจถือได้ว่าเป็นผลลัพธ์จากการมีสถานที่เล่นการพนันอย่างถูกกฎหมาย รายได้จากการจ่ายภาษีของสถานเล่นการพนันสามารถที่จะนำมาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ที่สถานเล่นการพนันตั้งอยู่ เช่น ถนน ไฟฟ้า เป็นต้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่มาเล่นการพนัน และยังทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขยายตัวเพิ่มขึ้นได้อีกด้วย

3. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะได้รับประโยชน์จากการเปิดให้มีสถานเล่นการพนัน โดยจะมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างถิ่นเข้ามาเล่นพนัน นอกจากนั้น

ยังส่งผลให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการขายสินค้าและบริการอื่นๆ ควบคู่ไปกับสถานเล่นการพนัน

4. การจ้างงาน การมีสถานเล่นพนันมีส่วนทำให้การท่องเที่ยวขยายตัวเพิ่มมากขึ้น อันจะนำมาสู่ความต้องการแรงงาน การจ้างงานตามมา ทั้งความต้องการจ้างงานในสถานเล่นการพนัน และธุรกิจต่างๆ ที่ตอบสนองสถานเล่นพนัน เช่น โรงแรม สถานบันเทิง สถานที่พัก บริการอาหาร และบริการต่างๆ

กลุ่มที่คัดค้านเรื่องทำการพนันให้ถูกกฎหมาย ได้เถียงจากมุมมองของหลักการ เหตุผลที่ให้คือ รัฐบาลมีหน้าที่ควบคุมและปราบปรามสิ่งชั่วร้ายในสังคม ดังนั้น รัฐบาลจึงไม่อยู่ในฐานะที่จะสนับสนุน หรือได้ผลประโยชน์จากกิจกรรมซึ่งเป็นสิ่งชั่วร้าย และขัดกับหลักศีลธรรมของพุทธศาสนา การทำการพนันให้เป็นธุรกิจถูกกฎหมายก็คือ สร้างความชอบธรรม และการส่งเสริมการเล่นพนันนั่นเอง นโยบายดังกล่าวจะเป็นสัญญาบอกสังคมว่า การเล่นพนันเพื่อเงินเป็นสิ่งที่สามารถยอมรับได้ จะทำให้คนเล่นพนันได้ง่ายขึ้น นอกจากนั้นยังส่งเสริมให้เกิดการติดการพนัน (compulsive gambling) ผลกระทบทางลบของการพนันจะบานปลาย ซึ่งรวมทั้งปัญหาความยากจน การเป็นหนี้ การละงาน การขาดความรับผิดชอบ ภาวะครอบครัวแตกแยก และกรณีอาชญากรรมที่เพิ่มมากขึ้น

นโยบายในปัจจุบันที่คงการพนันหลายประเภทเป็นสิ่งผิดกฎหมาย อาจให้ประโยชน์กับสังคมบ้างในประเด็นที่ว่า ไม่เปิดโอกาสให้คนทั่วไปเข้าถึงได้ง่ายๆ แต่ก็มีได้หมายความว่า นโยบายดังกล่าวปลอดภัยจากต้นทุน ต้นทุนหรือผลเสียประการหนึ่งคือ เปิดช่องให้ผู้รักษากฎหมายซึ่งเป็นผู้ควบคุมบังคับใช้กฎหมายการพนัน สามารถแสวงหารายได้อันมิชอบจากการคอร์รัปชัน การคุ้มครองการพนันผิดกฎหมาย ต้นทุนอีกประการหนึ่ง คือ ความเกี่ยวข้องกันระหว่างการพนันผิดกฎหมายกับองค์กรอาชญากรรม ซึ่งจะสร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม

นโยบายการเปิดให้มีการพนันอย่างถูกกฎหมาย ไม่สามารถที่จะหาข้อสรุปได้ง่ายๆ การที่นโยบายจะประสบผลสำเร็จ ต้องได้รับแรงสนับสนุนจากสาธารณชนส่วนใหญ่ในสังคมไทย การที่จะไปสู่จุดนั้นได้ควรที่จะต้องมีการเปิดอภิปรายประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สาธารณชนชาวไทยได้รับรู้ และมีส่วนร่วม ในรูปแบบของการอภิปรายสาธารณะ (public debate) (ผาสุกพงษ์ไพจิตร, 2543ก : 8-9) เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายที่เป็นของส่วนรวมโดยประชาชนเอง

การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอภิปรายสาธารณะ เสนอแนะความคิดเห็นต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม กลายเป็นข้อเรียกร้องที่ต้องการแนวทางปฏิบัติ หรือนโยบายที่จะสนองตอบ แก้ไขปัญหาสังคม (สุกชัย ยาวะประภาส, 2538 : 2) โดยการรับฟังความคิดเห็น

สาธารณะ ผ่านการจัดทำประชาพิจารณ์หรือวิธีอื่นใด เพื่อได้ข้อมูลเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานนโยบายของรัฐบาล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลกระทบต่อสังคม (ชาญชัย แสวงศักดิ์, 2540 : 20) ทั้งนี้ต้องอาศัยข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับสภาพของปัญหาที่เป็นอยู่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบาย (policy-relevant information) โดยจะเป็นหลักฐานอ้างอิงที่ใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการพิจารณาหาเหตุผลเพื่อกำหนดนโยบาย อาจอยู่ในรูปของข้อสรุปจากการศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือข้อเรียกร้องที่แสดงออกมา (ศุภชัย ยาวะประภาส, 2538 : 27)

ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วน สามารถที่จะแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาได้อย่างชัดเจน เป็นสิ่งที่สำคัญในการระบุประเด็นปัญหา การพิจารณาหาทางเลือก ในขั้นตอนการกำหนดนโยบาย ตามขั้นตอนนโยบายซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย (ศุภชัย ยาวะประภาส, 2538 : 34) ทั้งนี้เพื่อให้ได้นโยบายสาธารณะที่สามารถแก้ไขปัญหของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถเห็นได้ถึงความสัมพันธ์ที่เป็นเครือข่ายของวงการพนันฟุตบอล และลักษณะการเล่นพนันฟุตบอลของผู้เล่นพนัน ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางสำหรับการศึกษาในลำดับต่อไป